Tednik

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva za Podravje

»Tednik« izhaja pod tem skrajšanim imenom od 24. nov. 1961 dalje na predlog Občinskih odborov SZDL Ptuj in Ormož. — Izdaja zavod »Tednik«, Ptuj — Odgovorni urednik: Anton Basman — Uredništvo in uprava Ptuj, Lackova 8 — Tel. 156. — St. tek. računa: NB Ptuj 604-19-603-72 — Tiska časopisno podjetje »Mariborski tisk« — Rokopisov ne vračamo. — Celoletna naročnina za tuzemstvo 1000, za inozemstvo 2000 din

Št. 3 PTUJ, dne 24. januarja 1964 Letnik XVII.

Peruzzijev portal pred ptujskim gradom

PRED OBČNIMI ZBORI SINDIKALNIH PODRUŽNIC

Pravilna delitev dohodka

Letošnje priprave na redne letne občne zbore sindikalnih podružnic potekajo v znamenju dveh izredno pomembnih bližnjih dogodkov. Pred nami sta peti kongres Zveze sindikatov Jugoslavije in volitve v organe delavskega samoupravljanja. Pred tem pa bodo v vseh sindikalnih podružnicah do 31. marca 1964 letni občni zbori. V sindikalnih podružnicah prosvetnih delavcev so letne občne zbore že opravili, v vseh ostalih pa so se že pričele temeljite priprave. Še v tem mesecu naj bi bile končane predvolilne konference članov sindikata, na katerih bo članstvo izbralo kandidate za nove izvršne odbore in kandidate za delegate za IX. občni zbor občinskega sindikalnega sveta. O vsebini občnih zborov je občinski sindikalni svet že pripravil razgovor s sindikalnimi delavci, na katerem so se ti podrobneje seznanili z nalogami v zvezi s pripravami in vsebino občnih zborov. V občinskem sindikalnem svetu se pripravljajo na razširjeni plenum, na katerega bo povabljen širši krog sindikalnih delavcev. Na plenumu bo glavna razprava o vsebini letošnjih občnih zborov in o najaktualnejših nalogah sindikalnih podružnic v letu 1964. Po plenumu bodo sindikalni delavci obiskali članstvo sindikalnih podružnic in nudili pomoč pri pripravah zborov. V teh dneh so, kot poročajo iz sindikalnih podružnic, seje izvršnih odborov, na katerih se sindikalni delavci dogovarjajo, kako bodo pripravili poročila, ki jih bodo predložili članstvu na občnem zboru. V tej zvezi bo formiranih več študijskih skupin, ki bodo temeljiteje proučile obstoječe probleme in izdelale potrebne analize za poročilo.

Vsebina občnih zborov bi naj bila zelo konkretna in življenjska. To pa zahteva dobre priprave. Občni zbori naj podajo politično oceno posamezne sindikalne podružnice, kako ta kot idejno-politični činitelj vpliva na dogajanja znotraj delovne organizacije. Gre v prvi vrsti za analizo dela, vsebine in politične vloge posamezne sindikalne podružnice.

Značilnost letošnjih občnih zborov je, da bo celotna pozornost osredotočena na probleme, ki obstajajo v sistemu delitve dohodka, čistega dohodka in osebnih dohodkov po delu. O tem vprašanju je Centralni svet Zveze sindikatov Jugoslavije poslal sindikalnim podružnicam pismo pod naslovom: »Delitev dohodka in primerjava uspehov in pogojev gospodarjenja ter poslovanja.« To pismo sedaj v sindikalnih podružnicah proučujejo in služi kot izhodišče za izdelavo potrebnih političnih analiz o sistemu in merilih delitve ter o gospodarjenju v delovnih organizacijah. Vzporedno s tem bo potrebno ugotoviti, zakaj so na nekaterih delovnih mestih nizki osebni dohodki in kako povečati produktivnost dela, da se ustvarijo materialne možnosti za izboljšanje materialnega položaja prizadetih delovnih ljudi.

Pred občnimi zbori naj bi bila v glavnem končana javna razprava o statutih. Nekatere ugotovitve še vedno dokazujejo, da se ponekod javne razprave o statutih še sploh niso pričele, da statut še vedno skrivajo v predalih uprave z namenom, da bi razpravo čimbolj oddaljili, da bi tako imeli delavci manj časa za temeljitejšo razpravo in pa možnosti povedati svoje mnenje. Kjer z razpravami še niso pričeli, vlada med ozkim krogom zainteresiranih ljudi na upravi težnja, da bi bil statut tak, kot so si ga oni zamislili in napisali. Take težnje pa morajo sindikati najodločneje razbijati in s politično akcijo ustvariti pogoje in možnosti, da bo imel vsak delavec dovolj časa za razpravo o statutu.

Občni zbori bi naj izoblikovali dokončna stališča glede statutov in analizirali probleme, ki jih je potrebno razčistiti na zboru.

Glede skrajšanja delovnega časa bo potrebno na občnih zborih povedati konkretne ugotovitve in probleme, ki so jih pokazale analize, nato pa začrtati naloge, ki jih bo potrebno izvršiti, da se ustvarijo vsi pogoji za prehod na skrajšani delovni čas.

Tudi glede strokovnih kadrov bo potrebno povedati odločilno besedo. Skupni plenum Občinskega odbora SZDL in Občinskega sindikalnega sveta Ptuj je zelo resno opozoril na problem strokovnih kadrov v ptujski občini, vendar ni opaziti, da bi se kje resneje lotili reševanja tega problema.

Občni zbori bi naj tudi posegli v probleme komune, v kateri živi delavec. Smo v obdobju, ko razpravljamo o družbenem planu za leto 1964, sedemletnem perspektivnem planu razvoja ptujske komune za obdobje 1964—1970 in o statutu ptujske komune. Skratka smo pred zelo pomembnimi odločitvami, o katerih bi moral vsak delavec povedati svoje mnenje.

Smo tik pred volitvami v organe delavskega samoupravljanja, zato bo potrebno analizirati razvoj delavskega samoupravljanja in aktivnost delovnih ljudi v samoupravnih organih. Občni zbori bi morali tudi kritično analizirati uresničitev sklepov zadnjega občnega zbora, osvetliti delo sindikalne podružnice v preteklem obdobju in analizirati reševanje obstoječih problemov.

F. B.

V TAP delijo čisti dohodek proizvajalci po ekonomskih enotah

V tovarni avtoopreme v Ptuju začnejo z januarjem 1964 z nadaljnjim novim poizkusom decentralizacije delavskega samoupravljanja in s popolnim prenosom pristojnosti delitve čistega dohodka na ekonomske enote.

Te dni je bilo prvo posvetovanje v smeri, kako zagotoviti čimboljše izkušnje z delitvijo čistega dohodka v podjetju po samih proizvajalcih v posameznih ekonomskih enotah in v celotnem podjetju, da bi dosegli namen, zainteresirati slehernega člana kolektiva, da bo z varčevanjem in s kvalitetnim delom čimveč prispeval k ustvaritvi čistega dohodka in da bo potem v okviru ustvarjenih sredstev tudi soudeležen pri delitvi ustvarjenega čistega dohodka.

Čim bo to doseženo, se bo v bistvu spremenila funkcija organov delavskega upravljanja, ki se bodo bavili z osrednjimi vprašanji v podjetju, ne pa več z določanjem višine osebnih dohodkov posameznemu zaposlenemu. To delo in odgovornost preide ob novih pogojih čisto na samo ekonomsko enoto, ki bo najbolj vedela, kako je ustvarila dohodek in kako bo najpravičneje razdelila čisti dohodek.

Po sprejetih predlogih in smernicah sedaj razpravljajo o tem novem načinu delitve čistega dohodka po vseh ekonomskih enotah.

Iz diskusije izhaja, da so vsi člani kolektiva to spremembo pravilno razumeli, da se dobro zavedajo namena take delitve in tudi kažejo voljo, da bi se ta način delitve čistega dohodka obnesel, da bi bistveno spremenili dosedanji način delitve čistega dohodka v podjetju in odpravili pravilnike s prehodnimi in poskusnimi kriteriji, ki jih ni bilo mogoče vedno uporabljati.

Tovarna avtoopreme v Ptuju je sedaj organizacijsko razdeljena glede na proizvodni proces na 9 ekonomskih enot. Temu so tudi prikrojeni vsa evidenca in planiranje, analitika in ostalo, da bo mogoče tekoče spremljati dosežene uspehe in razlike ter ugotavljati vzroke razlik med posameznimi enotami in vsklajevati dosežene uspehe z realnimi možnostmi ter odpravljati ovire in težave, ki onemogočajo uresničevanje obstoječih možnosti.

Že ob prvi, januarski delitvi čistega dohodka, se bodo pokazali prvi uspehi novih poizkusov, ki še nikakor ne bodo najidealnejši, bodo pa predstavljali začetek in dobro voljo, da bi čimprej dosegli namen in napredek v tej smeri.

VJ

Kompleksno urejanje družbenih površin v občini Ormož

(Z letne konference ZK v KZ »Kombinat Jeruzalem« Ormož)

Na letni konferenci komiteja ZK KZ »Kombinat-Jeruzalem« Ormož, ki je bila prejšnji petek v ormoški kino dvorani, je bila plodna razprava po referatu Alojza Kranjca, v kateri je sodelovalo čez 10 diskutantov. Celotnarazprava na konferenci in vsebina poročila je podrobno analizirala stanje kmetijstva v občini, urejevanje družbenih zemljišč, vlogo ZK v nadaljnjem širjenju družbenih površin, kooperacijo in njeno izboljšavo, perspektivni razvoj zadruge, povečanje družbenih površin, izboljšanje živinoreje v občini, uvedbo sodelovanja s kmeti v perutninarstvu, preživljanje ostarelih kmetov, ki bodo prodali ali oddali zemljo zadrugi, pospešitev razvoja kmetijstva v občini razvoj zaostalejših krajev v občini kot je Tomaž itd.

Na konferenci so precej razpravljali o statutih delovnih organizacij, o višji produktivnosti dela, o uveljavljanju 42-urnega tednika o idejno-političnem in strokovnem izobraževanju članov ZK in zaposlenih v zadrugi, kako nuditi delavcem primerno znanje in jih usposobiti za dobre proizvajalce in upravljalce. Vsekakor pa je bila poglavitna naloga konference kritično oceniti dosedanje delo kolektiva zadruge, odpraviti dosedanje pomanjkljivosti in nakazati jasnejšo perspektivo kmetijstva v občini. To vse bo le moč doseči z večanjem družbenih površin, s sodobno obdelavo zemlje, z uporabo priznanih semen in z dovoljno uporabo umetnih gnojil ter z odpravo nekaterih zastarelih metod dela v kmetijstvu.

Načrtno pridelovanje in urejanje obdelovalnih površin

Zaradi razdrobljenosti obdelovalnih družbenih površin v občini je otežkočena strojna obdelava in je mnogo drážja od obdelovanja v kompleksu. Vse to poleg nemogoče popolne zaščite rastlin pred boleznimi in škodljivci govori za združitev razmetanih družbenih obdelovalnih površin v komplekse oziroma v poslovne enote, ki jih bo moč doseči le z arondacijo in komasacijo. Kolektiv zadruge se zaveda, da so predenj postavljene pomembne in odgovorne naloge v razvoju kmetijstva v občini. Zato zadruga ne bo samo razširjala obstoječih površin, ampak bo tudi začela izkoriščati doslej neizkoriščene površine. V naslednjih letih bodo na Otoku pri Ormožu izkrčili 280 ha gozdov in jih spremenili v njive. Z hidromelioracijskimi in agromelioracijskimi posegi bodo osvojene nove površine. V občini naj bi komasacijski postopek zajel ravninske predele Središča, Grab, Obreža, Loperšic in Frankovc. Drugi pomemben predel pa bi naj zavzemal Veliko Nedeljo, Trgovišče, Cvetkovce, Osluševce, Podgorce in Vičance. Prvi kompleks bo obsegal 1977 hektarjev, drugi pa bo za 25 hektarjev večji. Komasacija naj bi bila v glavnem končana v prihodnjih dveh letih, na katerih kompleksih bi uvedli petletni kolobar.

Člani ZK v zadrugi so odgovorni za razvoj kmetijstva v občini

Številne razprave diskutantov so na konferenci pokazale kako važno in odgovorno je delo članov ZK v kolektivu. Vedeti je treba, da so člani ZK nosilci naprednih idej in usmerjevalci socialističnega razvoja. Člani ZK morajo biti povsod v ospredju in ljudem dokazovati nepravilnosti in slabosti dosedanjega dela in jih usmerjati k naprednejšemu delu. V kmetijstvu morajo člani ZK odigrati odločilno vlogo pri večanju družbenih površin, v uvajanju popolnejše kooperacije s kmeti, pri odpravljanju starega načina kmetovanja, pri usposabljanju in razsvetljevanju zaposlenih, pri višji produktivnosti dela, ki je osnova za uvajanje sedem urnega delavnika, istočasno pa morajo biti gonilna sila delavskega sveta, sindikalne podružnice, morajo skrbeti za idejno politično izobraževanje in delo kolektiva itd. Torej so pred člani ZK odgovorne naloge v celoti zavedati.

Oskrba ostarelih kmetov

Zaradi hitre migracije kmečke mladine v industrijske centre ostaja odprto vprašanje oskrbe ostarelih za delo nesposobnih kmečkih ljudi. Ta pojav postaja iz dneva v dan bolj pereč. Neodložljiv problem pa bo postal s komasacijo in arondacijo zemlje v občini. O tem vprašanju je na konferenci obširno govoril predsednik občinske skupščine Matija Ratek. V ta namen bo v občini izvedena sociološka študija o stanju kmečkega prebivalstva. Ta anketa bo dala dovolj podatkov za nadaljnje delo. V ta namen bo občinska skupščina ustanovila poseben sklad za varstvo kmetov. Čeprav bo teh sredstev premalo, bo treba zagotoviti lastnikom, ki bodo dali ali prodali svojo zemljo zadrugi in niso sposobni za delo, primerne življenjske pogoje. Glede na to bo nujno, da bo to

(Nadaljevanje na 2. strani)

TE DNI PO SVETU

Delegacija KP Italije je v sredo dopoldne končala svoj večdnevni obisk v Beogradu. Kakor je izjavil njen vodja, generalni sekretar Palmiro Togliatti, je delegacija zelo zadovoljna z obiskom in medsebojno izmenjavo mnenj z jugoslovanskimi tovariši.

»Menili smo se o odnosih med KPI in ZKJ in si prizadevali najti oblike za tesne medsebojne stike in sodelovanje v prihodnosti,« je med drugim dejal na tiskovni konferenci. »Pri osnovnih vprašanjih sta prišli do izraza medsebojno razumevanje in soglasnost, pri čemer smo upoštevali razlike med partijami na oblasti in partijami v opoziciji. Celo v teh pogojih sodimo, da obstaja široka možnost za sodelovanje, ki bo v interesu miru, miroljubnega sožitja in enotnosti mednarodnega delavskega gibanja.«

ZKJ in KPI se strinjata v tem, da obstajajo različna pota v socializem. Prav tako sodita, da je stališče KP Kitajske glede vojne in miru in miroljubnega sožitja napačno in sektaško.

● **NAPETOST V PANAMI**

Medtem ko v Londonu še vedno traja anglo-turško-grška konferenca o Cipru in [illegible] nobenih novih vesti — Grki še vnaprej zahtevajo popolno ciprsko neodvisnost, Turki pa razdelitev otoka, medtem ko britanska vlada še ni nastopila s »kompromisom« — se dogodki ob Panamskem prekopu zaostrujejo. Tako je ameriški veleposlanik zapustil prostore veleposlaništva v Panami in se umaknil na območje panamskega prekopa, ki ga nadzirajo ameriške čete. Sledila je prekinitev diplomatskih odnosov. Panamska vlada je tudi sporočila, da ne bo dovolila ustanovitve niti ene nove ameriške družbe na panamskem ozemlju, pa tudi delovanje dosedanjih bodo zelo omejili. Seveda pričakujejo, da bodo skušale ZDA uvesti gospodarske represalije, zaradi česar se je, čeprav v bolj odločni obliki, odločila v primeru Kube. Edino pozitivno dejanje Organizacije ameriških držav je v tem, da je prepričala obe sporni stranki, naj onemogočita nadaljnje krvave nerede. Napetost pa traja naprej.

● **KAIRSKI »VRH«**

V petek je zaključila svoje delo konferenca najvišjih predstavnikov 13 arabskih držav. Povod zanjo je bila odločitev izraelske vlade, da brez odobritve arabskih dežel odvzame večino vode reke Jordana in jih spelje po prekopu v pušavo Negev, kjer naj bi naselili več sto tisoč izraelskih doseljencev. Sam sestanek pa so tudi izkoristili za zgladitev sporov ali vsaj za prve resne stike, da jih odpravijo. To velja predvsem za odnose ZAR—Saudska Arabija, ZAR—Tunis in Alžirija—Maroko.

Kakor pravi uradno poročilo, so skupno obsodili »Izrael kot imperialistično silo« ter njegov rasizem do Arabcev. Pozvali so vse dežele Bandunga in Adis Abebe, naj podpro arabske težnje v tem smislu, posebno pravico palestinskih beguncev do samoodločbe in vrnitev v Izrael, od koder so jih v času palestinske vojne izgnali.

Arabske dežele bodo tudi ustanovile skupen generalni štab za primer izraelskega napada. V dveh mesecih bodo pričele izvajati arabski načrt o izkoriščanju voda reke Jordan — v arabskih deželah. Palestinske begunce bodo organizirali po vzorcu alžirske narodnoosvobodilne fronte ter jim tako dali politično, gospodarsko in vojaško strukturo.

● **PREVRAT V ZANZIBARU**

Približno mesec dni po razglasitvi neodvisnosti Zanzibara je opozicijska stranka afro-širazi, ki ima tudi najmočnejšo zaslombo pri domačinih, strmoglavila sultanat in dosedanjo vlado in razglasila republiko. Prizadevanja arabske manjšine, da bi še naprej ohranila vodilne pozicije in britanski vpliv, so s tem pogorela.

V naši skupnosti jima pripada primerno mesto

Občinski odbor SZDL Ptuj je predlagal občinski skupščini Ptuj, naj bi prevzela ustanoviteljske pravice do Radia Ptuj s 1. januarjem 1964.

Radio postajo Ptuj je ustanovil občinski odbor SZDL Ptuj in je začela obratovati 1. januarja 1963. Sedaj je samostojna organizacijska enota v sestavu občinskega odbora SZDL Ptuj. Samostojni zavod bo lahko postala šele, ko bo občinska skupščina Ptuj prevzela ustanoviteljske pravice. S tem bi prevzela občinska skupščina Ptuj tudi obveznosti glede finansiranja, nadzorstva nad poslovanjem zavoda in ostale ustanoviteljske obveznosti ter pravice, za izvajanje programa pa bi še naprej skrbel občinski odbor SZDL Ptuj.

Po finančnem planu Radia Ptuj jim bodo tudi letos potrebna finančna sredstva za osebne izdatke, materialne izdatke in za investicije. Skupni dohodki in izdatki so preračunani na 10,660.000 din, vštevši občinsko dotacijo v višini 4 milijonov 500.000 din in dotacijo Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič« Kidričevo v višini 2,500.000 din za gradnjo nove vertikalne antene.

Sredstva za informacije in tisk v ptujski občini so bila dosedanja leta minimalna, ker sta priznavala tudi radio in tisk v ptujski občini prednost ostalim, nujnejšim potrebam. Praktično pa se vedno bolj čuti, da ni mogoče priznavati sredstvom za informacije in tisk drugega kot le s e d m o m e s t o, ki so si ga po celem svetu priborila. Zato je prav, da je javnost seznanjena tudi o njunih potrebah in načrtih ter o tem, da so zanje možni le dvojni dohodki, in sicer dohodki iz uslug lokalnega radia in tiska, pri slednjem tudi od prodaje posameznih izvodov ter od dotacij iz sredstev skupnosti, brez katerih tudi v socialistični skupnosti ni mogoče obstojati.

Z vse hitrejšim vsestranskim razvojem se kaže potreba po vedno obširnejšem in hitrejšem obveščanju javnosti. To sta uvidela občinski odbor SZDL in občinska skupščina Ptuj, ki sta že najprej podpirala po svojih močeh lokalni list »Ptujski tednik«, sedaj »Tednik« za občini Ormož in Ptuj, v minulem letu pa se je odločil občinski odbor SZDL, še za ureditev radijske postaje Ptuj, ki bi naj sprva enkrat, včasoma pa po trikrat na teden obveščal občane o vseh tekočih vprašanjih in problemih.

Po dosedanjih ocenah in izjavah občanov lahko sodimo, da so izdatki za tovrstno službo

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kompleksno urejanje družbenih površin v občini Ormož

(Nadaljevanje s 1. strani)

podprla republika z dodatnimi sredstvi. Po izdelavi študije bo treba pripraviti pravila sklada in sprejeti ustrezen odlok. Ta bo moral vsebovati elemente, ki bodo stimulativno vplivali na odločitev ostarelih kmetov, da bodo oddali svoje ravninske površine zadrugi in na hribovitem področju tam, kjer bo možna ureditev sadnih ali vinogradniških plantaž. To je zelo občutljivo vprašanje in ga bo treba temeljito proučiti.

Nova oblika sodelovanja s kmeti

Sedanja oblika sodelovanja med kmetom in zadrugo še vedno nima dokončne oblike in jo je potrebno izpopolniti. Pri pogodbah se pojavlja, da se nekateri niso držali pogodbenih obvez in je sporazum bil le bolj ali manj formalen. Zadruga bo tudi naprej pospeševala pogodbeno proizvodnjo plemenskih goved in prašičev. Zaradi preoddaljenosti od centrov v občini ni zanimivo pridelovanje mleka za prodajo, ampak za rejo prašičev. V prašičereji je zadnji dve leti v občini opaziti občuten padec; leta 1962 je bilo prodanih za 43,69 odst. manj prašičev kot leta 1961. Za začetek kooperacije v perutninarstvu se je s področja Krčevine, Šardinja, Miklavža in Tomaža odločilo 73 gospodarstev za rejo kokoši-nesnic pasme White Rock in Cormisch. V tako proizvodnjo bo letos zadruga vložila približno 2,500.000 dinarjev.

Na področju Tomaža bo zadruga odkupila vse površine, ki ustrezajo za ureditev sadne plantaže in ravninske površine na področju savske in sejanške doline, ki jih bodo usposobili za poljedelsko proizvodnjo. Poglavitno v kmetijski proizvodnji na hribovitih področjih pa bo pospeševanje sodelovanja v perutninarstvu, pitanje govedi in reja telet za pitališča.

Gospodarski razvoj zadruge v sedmih letih

O gospodarskem razvoju zadruge je na konferenci poročal vršilec dolžnosti direktorja zadruge Franc Novak. Sedemletni perspektivni načrt zadruge predvideva ureditev 1000 hektarjev sadonosnikov in 700 hektarjev vinogradov, kar bo veljalo 2,190 milijonov dinarjev, zgraditev pitališča za 10.000 govedi in dograditev vinske kleti v vrednosti 3,180 milijonov dinarjev; odkup 4000 hektarjev zemlje, ureditev zemljišča in nakup razne potrebne mehanizacije za 2 milijardi dinarjev. Zgrajena bodo skladišča, remize, sadna skladišča, za družbeni standard in za ostalo pa je namenjenih skupno 700 milijonov dinarjev.

Letošnji gospodarski napredek zadruge

Letos bo zadruga začela graditi govejo farmo v Središču, skladišča, strojne lope in dogradila bo vinsko klet, kar bo skupaj stalo 1,579 milijonov dinarjev. Kupili bodo kmetijske opreme za 80 milijonov din, traktorjev za 27 milijonov din, v obnovo vinogradov in sadonosnikov bodo investirali 387 milijonov din, za ureditev in krčenje zemljišč 24 milijonov, za potrebe komasacije 25 milijonov din, hidromelioracija 300 ha v Središču bo veljala 60 milijonov din, za nakup 1000 ha zemlje bodo investirali 220 milijonov din in za obnovo 300 ha vinogradov bodo vložili 510 milijonov din.

ŠE VEČ TURISTIČNIH SOB NA BORLSKEM GRADU

Zimski čas bo izrabilo letovišče »Grad Borl« za nadaljnje urejanje sob za goste in sicer v II. nadstropju gradu. Doslej so bile tam velike sobe brez tekoče vode in parketa. Letovišče jih je rabilo za skupinske potrebe in tudi za posameznike, vendar take sobe ob novih zahtevah turizma in gostinstva več ne ustrezajo. Iz sedanjih 9 velikih sob bo urejenih 20 manjših sob s po 2 posteljama in z vso udobnostjo. Zraven tega bodo v tem delu gradu na novo urejene sanitarije, ki jih doslej ni bilo.

Skupno bo sedaj na Borlu na razpolago 100 ležišč, kar predstavlja za turizem in gostinstvo v ptujski občini veliko pridobitev. Nova pridobitev bodo še naprave za segrevanje vode v bazenu, tako da bodo imeli gostje vse ugodje, kot jim ga nudijo najslovitejša letovišča po svetu.

Vse to dela letovišče »Grad Borl« v lastni režiji in ob lastnih sredstvih.

Letošnja turistična sezona bo začela za letovišče »Grad Borl« 20. marca 1964, odkar bo prihajalo na Borl vsakih 15 dni nekaj novih gostov. Letovanje v tem letovišču si je zagotovila za 5 let turistična agencija iz Bavarske, ki je sklenila lani tozadevno pogodbo. Lansko leto je pošiljala največ inozemskih turističnih skupin na Borl turistična agencija z Dunaja, ki bo tudi letos pošiljala na prehodni penzion svoje ljudi, ko bodo potovali po Jugoslaviji v Grčijo in nazaj. Od domačih turističnih agencij je pošiljal lani na Borl največ »Generalturist« iz Zagreba.

Istočasno s sobami za tujce urejajo sedaj v gradu letovišče »Grad Borl« kapelo, ki predstavlja svojevrstno zgodovinsko dragocenost in je prej ni bilo mogoče restavrirati.

V zakristiji te kapele bo krajevni muzej NOB, ki je bil doslej v II. nadstropju. Zanj tam ni bilo primerno mesto, ker je bil gostom težko dostopen. Sedaj bo vhod v oddelek NOB v prizemlju.

Kolodvorska aleja med hotelom in železniško progo v Ptuju

ZAKAJ TAKO?

O PORABI SREDSTEV NAJ ODLOČAJO VSI USTVARJALCI IN NE POSAMEZNIKI

V kratkem bo v občini Ormož razprava o letošnjem družbenem planu. Tudi letos bodo občani na zborih temeljito analizirali investicijska vlaganja na področju občine in seveda odobrili le tiste investicije, ki so glede na nadaljnji razvoj občine najbolj potrebne in ki bodo v kratkem času bogato vračale investicijske naložbe.

Ena izmed takih ekonomsko opravičenih investicij je gradnja sodobnega gostišča v Ormožu, ki ga Ormož še nima. To pa v gostinstvu povzroča precej težav, saj z zastarelimi gostilnami in dotrajano opremo ni mogoče v občini razvijati načrtnega turizma. Čeprav je Gostinsko podjetje Ormož skrbelo za preurejanje svojih obratov, je glede na perspektivni razvoj in sedanje potrebe vseeno nujno potrebno v Ormožu sodobno gostišče.

Prav tako je v Ormožu potrebno zgraditi rekreacijski center v grajskem parku, ki bi ga naj sestavljali kopalni bazen s primernimi garderobami, bife s plesno ploščo na zunanji strani, parkirni prostor, rokometno in nogometno igrišče in igrišče za košarko. Morda bi bilo prav v parku zgraditi kegljišče in seveda skozi park urediti poti ter ob njih postaviti klopi. Med gradom in parkom pa bi bilo primerno mesto za ribnik, v podaljšku parka proti cesti pa bi bilo treba park primerno urediti za postavitev vikend hišic. To je le kratek opis ureditve ormoškega grajskega parka, ki bi s tem dobil pravo obliko rekreacijskega centra. Ta pa bo povezan s 100 metrov oddaljeno novo vinsko kletjo in z zgodovinskim gradom, ki ga nameravajo v perspektivi urediti.

Glede na rekonstrukcijo cest v občini, ki bo izvedena v prihodnjih letih in z graditvijo dravskega mosta v Ormožu ter sladkorne tovarne, bo rekreacijski center za Ormož in sosednje kraje precejšnjega pomena.

Na račun letošnjih gradenj v občini Ormož pa se pojavlja precej neupravičene kritike, predvsem iz ust nekaterih Ormožanov, ki so bili pred nekaj leti odgovorni za razvoj občine in danes na razpravah o gostinstvu nasprotujejo navedenim novogradnjam. Prav isti ljudje so nasprotovali gradnji bencinske črpalke pri grajskem parku v Ormožu, ko pa je bila zgrajena, so ugotavljali, da je bila lokacija izbrana po njihovi zamisli. Navedeni se tudi ogrevajo za asfaltiranje Mestne grabe, ki nima niti delčka take perspektive kot rekreacijski center v zdravstvenem pogledu in v razvoju turizma v občini. To nazorno kaže, da nekateri Ormožani sami želijo deliti sredstva občinske skupnosti in usmerjati razvoj občine ter pri tem pozabljajo na vse ostale občane, ki niso samo ustvarjalci sredstev, ampak imajo tudi pravico odločati o porabi teh sredstev. Mislim, da je komentar odveč, ker si ga lahko ustvari bralec sam.

Res je, da ima sleherni državljan pravico kritizirati pomanjkljive predloge in predlagati boljše, toda sama kritika brez boljših predlogov je neumestna.

V prvi polovici letošnjega februarja bo v Ormožu razstavljena maketa mesta Ormoža in takrat se bodo lahko občani seznanili s perspektivnim razvojem mesta. O tem bomo še poročali.

PTUJ SO OBISKALI

V sredo, 15. januarja t. l., sta Ptuj obiskala predsednik in podpredsednik medobčinskega odbora »Bratstva in prijateljstva« prijateljskih občin Čakovec—Ptuj—Varaždin—Ormož Franjo Senčar in Lojze Levačič iz Čakovca.

V Ptuju sta se [illegible] rjala o nalogah v zv[illegible] na III. teden »Bratstva in prijateljstva«, ki bo v občini Čakovec od [illegible] do [illegible] aprila 1964. Dogovorili so se [illegible] vprašanjih, ki bodo na dnevnem redu seje predsedstva in medobčinskega odbora, ki bosta v začetku februarja [illegible] meli so se [illegible] diva za medobčinski list.

Po [illegible] sta gosta obiskala delovni k[illegible] »Petovio« v Ptuju, kjer sta se dalje časa pogovarjala o delu in življenju tega delovnega kolektiva. Razgovori so potrdili, da je razvila ptujska »Petovia« dobre poslovne stike na območju Čakovca in Varaždina in da je potrebno te stike tudi v bodoče vsestransko razvijati.

V naši skupnosti jima pripada primerno mesto

(Nadaljevanje s 1. strani)

ljudstvu upravičeni, bo pa potrebno doseči še to, da bo s to službo v občini pripravljenih sodelovati mnogo več ljudi kot jih sedaj sodeluje.

Iz lokalnega lista »Tednik« in iz dela Radia Ptuj se mora odražati volja vseh vplivnih osebnosti in mnogih občanov, da bi tisk in radio z na najbolj razumljiv način napisanimi sestavki seznanjala javnost o vsem dogajanju in problemih v naši občinski skupnosti, ki naše ljudstvo najbolj zanimajo in o katerih želijo tudi biti pravilno in pravočasno obveščeni. Vj.

Iz podjetij za javnost

POTREBNE KVALITETNE USLUGE

Podjetje »Elektrokovinar«, Ptuj, je ločilo v svojem organizacijskem sestavu servisno dejavnost od proizvodne dejavnosti. To so mu narekovale potrebe, obenem pa tudi sporazum z Občinsko skupščino Ptuj, da bi imel Ptuj ob določenih ugodnostih v sestavu podjetja »Elektrokovinar« dobro organizirano servisno dejavnost. S tem bi bil omogočen boljši pregled nad servisno dejavnostjo na poslovnem območju in nad potrebami ter o specialnostih.

Glede na to bo imela servisna služba tudi primerno število strokovno sposobnih ljudi, ki bodo v razmeroma kratkem času kvalitetno opravili različne servisne usluge. Da bi bile te čim cenejše in da jih ne bi obračunavali po proizvodnih urah ter odvajali za nje obveznosti po teh, je prosilo podjetje Občinsko skupščino Ptuj, da bi uvrstila servisno dejavnost »Elektrokovinarja« med pavšaliste, kar bi znatno vplivalo na nižjo ceno servisnih uslug.

Šef servisa MANFRED MUNDA je povedal v zvezi s servisno dejavnostjo:

»Začasno bodo težave glede prostora, kjer bi naj bile delavnice servisne službe. Tehnične opreme že nekaj imamo, ostalo pa bomo še dobili. V servisni službi bo delalo skupno do 25 ljudi. Lahko bomo opravljali sledeče usluge: vodovod, centralna kurjava, ključavničarske usluge, elektro, radio, TV in avtomehanika. Stranke bodo naročile usluge za radio in TV v radio poslovalnici v Bezjakovi ulici 6, ostale usluge pa na Zadružnem trgu 8 (telefon 104). Vsekakor pa bodo lahko v Bezjakovi 6 (telefon 147) stranke naročile tudi ostale usluge, da jim bomo prihranili pot na Breg. Ko bo uvrstila Občinska skupščina Ptuj našo dejavnost med pavšaliste, bodo naše usluge cenejše, kot so bile prej, ko smo morali obračunavati proizvodne ure z vsemi družbenimi obveznostmi. Naše prizadevanje za primernimi prostori v mestu bo moralo biti uspešno, saj bo sam obseg dela to zahteval. Namen servisne službe naj bi bil dosežen, če bi se morali predolgo pehati v pomožnih prostorih, v katerih si ne bi mogli dokončno namestiti svojih naprav in strojev, ki so za servisno dejavnost potrebni.

S servisno dejavnostjo smo že pričeli pod novimi pogoji in si želimo s strankami čim tesnejše stike. Našim ljudem bo spodbudno, ko bodo dobili priznanje za dobro opravljeno delo, ob pomanjkljivostih pa pravočasno opozorilo, kaj vse je potrebno storiti, da bi bile usluge res kvalitetne. Imeli bomo tudi kontrolo uslug naših ljudi, ker smo vsekakor zainteresirani, da bi bile stranke vsestransko zadovoljne. Nikakor se ne bomo mogli strinjati s tem, da bi poskušale stranke razne okvare same popravljati, potem pa posledice pripisovati našim ljudem.

Z uvrstitvijo naše dejavnosti med pavšaliste bi Občinska skupščina Ptuj znatno vplivala tudi na zmanjšanje šušmarskega dela, s katerim so prej stranke opravičevale varčevanje z razpoložljivimi sredstvi, da ne bi naročale uslug podjetij. V neštetih primerih se je pokazalo, da so nastali s šušmarskimi in naknadno s strokovnimi uslugami dvojni stroški, ki se jih moramo v bodoče izogibati.

Upam, da bo v kratkem času lahko dokazati, da je bilo pravilno, da je ustanovilo podjetje »Elektrokovinar«, Ptuj, servisno službo in de jo je z razumevanjem podprla tudi občinska skupščina.«

V. J.

MOTORNA KOLESA IN POHIŠTVO TUDI V PODEŽELSKIH POSLOVALNICAH TRGOVSKIH PODJETIJ

Sodobna preskrba potrošnikov z vsemi življenjskimi potrebščinami narekuje trgovskim podjetjem, da imajo poslovalnice na podeželju, da morajo razširiti svoje poslovanje tudi na stvari, ki jih doslej niso prodajali. Ljudje so si morali iz oddaljenih krajev po te stvari v Ptuj in so jih potem prevažali na lastne stroške iz oddaljenega Ptuja.

Da bi ugodilo željam prebivalstva na območju svojih poslovalnic v Cirkulanah, v Kozmincih in pri Lovrencu na Dravskem polju, se je odločilo trgovsko podjetje »Panonija« Ptuj tudi za prodajo motornih vozil, nadomestnih delov in pribora ter pohištva.

Že lani koncem septembra je zaprosila »Panonija« Občinsko skupščino Ptuj, da bi ji dovolila uporabljati v te namene urejene prostore v poslovalnicah Cirkulane, Lovrenc in Kozminci. Glede na pozitivno mnenje občinske komisije, ki si je ogledala decembra 1963 te prostore, je »Panoniji« Ptuj dovoljena tudi prodaja motociklov in pohištva.

S takšnim približanjem trgovine tehničnih predmetov — motociklov in pohištva tudi potrošnikom iz oddaljenih krajev v občini, je prevzela »Panonija« Ptuj skrb, da bo tudi v oddaljene poslovalnice dobavljala kvalitetno pohištvo in renomirane motocikle. Ljudem bo tako omogočila, da si bodo lažje v bližini nabavljali stvari, po katere so sicer morali v oddaljeni Ptuj.

V. J.

Brušenje in peskanje stekla tudi v Ptuju

»Steklo-porcelan Ptuj« se že več let poteguje za brušenje stekla, ki je potrebno njenemu poslovnemu območju.

Brušenje stekla predstavlja dodatno dejavnost k rezanju in nameščanju šip v okna in k rezanju in nameščanju okvirjev za slike. Za brušenje in peskanje stekla je nabavilo podjetje »Panonija« Ptuj potrebne naprave, delo pa bo opravljal strokovni delavec.

S tem je dana možnost, da bomo lahko videli na marsikaterih vratih steklo z raznimi okraski, kar prej ni bilo mogoče, razen če je kdo spravil steklo v Maribor in dal tam steklo brušiti ali peskati po lastnih željah in možnostih.

Letos 8 km nove struge Pesnice

Vodna skupnost za melioracijo pesniške doline s sedežem v Ptuju se resno pripravlja na to, da bodo čimprej, najpozneje pa marca 1964 začela nadaljnja dela na regul. Pesnice in melioracijah v dolini, za kar bo letos porabljenih nad 600 milijonov dinarjev. Letos bo urejenih 8 km nove struge Pesnice, kar bo stalo nekaj nad 300 milijonov dinarjev.

V poslopju med Lackovo in Trstenjakovo ulico, ki je v izgradnji, bodo tudi novi prostori Vodne skupnosti za melioracijo pesniške doline. Sedaj je ta skupnost v začasnih prostorih in še za te se mora boriti.

V. J.

Prihodnje dni

PREDAVANJA DELAVSKE UNIVERZE PTUJ

24. januarja 1964, Muretinci ob 18. uri: Vzgojni smotri naše družbe (Karel Šepec); Ptuj, Materinski dom ob 10. uri: Občutek manjvrednosti pri otroku (Meta Feldin).

27. januarja 1964, Spod. Velovlak ob 18. uri: Vzgojni smotri naše družbe (Karel Šepec).

28. januarja 1964, Spod. Velovlak ob 18. uri: Zakonska zveza in nastajanje družine (Kristina Šepec).

29. januarja 1964, Spod. Velovlak ob 18. uri: Od spočetja do rojstva (Danica Rakuš).

30. januarja 1964, Spod. Velovlak ob 18. uri: Sodobna regulacija rojstev (dr. Biljana Dolenc), film: Izgubljena mladost.

31. januarja 1964, Spod. Velovlak ob 18. uri: Pomen zgodnjega otroštva na človekov nadaljnji razvoj (Franc Hribernik), Strah v otrokovi vzgoji z diafilmom (Meta Feldin), Muretinci ob 18. uri: Zakonska zveza in nastajanje družine (Kristina Šepec).

VEČERNA POLITIČNA ŠOLA PTUJ

27. januarja 1964 ob 16. uri: Delitev dohodka (Borut Carli).

30. januarja 1964 ob 16. uri: Komu morajo služiti strokovne službe (Borut Carli).

VEČERNA POLITIČNA ŠOLA KIDRIČEVO

27. januarja 1964 ob 15. uri: Razvoj človečanskih pravic (Stane Kanduč).

30. januarja 1964 ob 15. uri: Pravice občana I. del (Stane Kanduč).

SINDIKALNA POLITIČNA ŠOLA PTUJ

28. januarja 1964 ob 16. uri: Nova ustava SFRJ (Meta Lunder).

31. januarja 1964 ob 16. uri: Boj delavcev za udeležbo pri upravljanju v gospodarstvu (Meta Lunder).

JEZIKOVNI TEČAJ

nadaljevalni iz nemščine začne v sredo, dne 12. februarja, ob 18. uri v Mladiki. Tečaj bo ob sredah od 18. do 20. ure. Tečajnina je mesečno 700 dinarjev in jo je treba plačati mesečno naprej. Prijave za tečaj sprejema Delavska univerza Ptuj, Trg mladinskih brigad 4-I, telefon 225.

Za 7-letni razvoj kmetijstva

Direktorji kmetijskih organizacij v okraju Maribor in predstavniki občinskih skupščin se bodo sestali 27. januarja 1964 ob 9. uri v Mariboru v prostorih okrajne skupščine zaradi posvetovanja o 7-letnem razvoju kmetijstva. Pobudo za to posvetovanje je dala Okrajna skupščina Maribor sporazumno z republiškim sekretarjem za kmetijstvo in gozdarstvo. Posvetovanje se bo udeležil tudi republiški sekretar za kmetijstvo.

Kino

MESTNI KINO PTUJ predvaja 24., 25. in 26. januarja nemški barvni kinemaskopski film **»PONOČNA REVIJA«**, 28. in 29. januarja ameriški kinemaskopski film **»LJUBITE BRAHMSA«**, 30. in 31. januarja japon. film **»PRISTANIŠČE ZADOVOLJSTVA«**.

KINO ORMOŽ predvaja 25. in 26. januarja ameriški film **»POLKOVNIK IN JAZ«**, 29. in 30. jan. francoski film **»DVAKRATNO OBRAČANJE«**.

KINO ZAVRČ predvaja 26. januarja ameriški barvni kinemaskopski film **»ČEZ PLANINE DIVJEGA ZAPADA«**.

Lunine spremembe in vremenska napoved

za čas od nedelje, 26. januarja, do nedelje, 2. februarja 1964.

Polna luna bo v sredo, 29. januarja ob 00,23. Napoved: Od torka, 28. januarja dalje bo lepo vreme. Mraz bo deloma popustil. Nočne temperature bodo okrog 10 stop. C pod ničlo, a dnevne od — 1 do +5 stop. C.

Pregled vremena:

Nad zapadno in srednjo Evropo se zadržuje visok zračni pritisk. V soboto, 18. januarja, je bilo stanje barometra 1.044 milib., v torek, 21. januarja, pa 1.038 milib. Po sedemnajstih letih je v soboto snežilo v Istanbulu in v Siriji. V Siriji ni snežilo že nad 50 let.

Alojz Cestnik

Stanovanjsko graditev našega časa lahko razdelimo v udobno in zmerno družbeno, ter v skromnejšo družinsko. Več kot doslej bo morala v bodoče pri slednji pomagati skupnost. Slika iz kolodvorske četrti v Ptuju

Od 27. novembra 1963 do konca aprila 1964 bodo predavanja v Sindikalni politični šoli v Ptuju, ki jo obiskuje redno okrog 35 članov iz raznih kolektivov, večinoma mlajših ljudi, bodočih sindikalnih in drugih funkcionarjev.
Posnetek na enem izmed predavanj v tej šoli. Posnetek: S. Kosi

Ker ne bo letos ptujskih karnevalskih prireditev, ampak zopet šele drugo leto, ne bomo videli ob letošnjem pustu toliko novih pustnih podob, kot smo jih lani. Slika prikazuje nekaj »obrazov« iz Milkovičeve-Coblove »delavnice«

V spomin na Fajsovo mamo

Z zamudo obveščamo, da je legla 30. decembra 1963 v prerani grob Fajsova mama Rozalija Fajs, ki je objokovala leta po 9. februarju 1945 po napadu fašistov na partizansko postojanko v Bratislavcih v Slovenskih goricah izgubo dveh svojih hčera, 29-letne Mimice in 17-letne Sonje, ki ju je tako rada imela in občudovala, s kakšno vnemo, predanostjo in neustrašenostjo sta sodelovali z aktivisti Osvobodilne fronte ter ju je hrabrila in tudi sama dajala, kar je bilo potrebno družinam, ki so jih preganjali fašisti, borcem in aktivistom.

Tiha in skromna, kot je bila Fajsova mama, je živela v Ptuju in stanovala na Bregu, Mariborska cesta. Rodila se je 1886 v Podložah. Pred 1. svetovno vojno se je poročila z uradnikom Karlom Legvartom, ki je padel na Doberdobu v 1. svetovni vojni. Več let je živela v Celju. Tam je imela gostilno. L. 1920 se je znova poročila. Iz Celja se je družina preselila v Stojnce, kjer je oče odprl trgovino. V Stojncih se je rodila še hčerka Sonja. Po osvoboditvi sta se s hčerko Rozo preselili na Breg. Tukaj so jo večkrat obiskali bivši aktivisti, borci in znanci in je skupno z njimi obujala spomine na težke dni, ko je morala v ilegalo vsled odhoda Mimice in Sonjice k partizanom. Konec vojne je učakala v Hrvaškem Zagorju. Tam je tudi zvedela za smrt obeh hčera. Nič ni rekla za vse, kar je družina izgubila vsled sodelovanja v uporu, prizadelo jo je le, da je izgubila dve hčerki v Slovenskih goricah; snidenja z njima se je tako veselila. Težko srčno bolečino je prenašala z zavestjo, da je prispevala največ, kar je mogla za osvoboditev. Tolažilo jo je še to, da se je hčerka Draga vrnila po osvoboditvi iz pregnanstva iz Bosne, kamor so jo pregnali okupatorji po zasedbi Ptuja in okolice.

Telesno je počasi pešala in slabela vse do dne, ko je morala po zdravniško pomoč v ptujsko bolnišnico, kjer je po kratkem času 28. decembra 1963 za vedno zaspala.

Kot je bilo njeno življenje tiho in skromno, tako skromen in tih je bil 30. decembra 1963 njen pogreb na ptujskem mestnem pokopališču. Ob njenem odprtem grobu so se zbrali njeni svojci in znanci ter nekaj članov in članic ZB NOV.

V slovo Fajsovi mami, Rozaliji Fajs, je spregovorila ob odprtem grobu Nežka Krambergerjeva, ki je bila odlikovana za zasluge v boju proti fašizmu s spomenico 1941.

Z opisom življenja pokojne Fajsove mame je opisala Nežka Krambergerjeva lik neštetih slovenskih mater, ki so dale svojim sinovom in hčeram hrabra srca z globoko ljubeznijo do domovine, do ljudstva, do slovenskega in vseh jugoslovanskih narodov in so jim vcepile zaupanje v napredek in v lepše življenje svobodeljubnih narodov in ljudstev po svetu. Odlikovanje, Orden zaslug za narod III. stopnje, je bilo tudi Fajsovi mami eno izmed priznanj za vse, kar je storila za našo osvoboditev.

Izobraževalno delo v polnem teku

DU OBČINE ORMOŽ SE JE VSESTRANSKO PRIPRAVILA NA LETOŠNJO SEZONO. PREDAVANJA V 28 IZOBRAŽEVALNIH ENOTAH. DELOVNE ORGANIZACIJE BI MORALE IMETI NEKOLIKO VEČ ZANIMANJA ZA STROKOVNI IN POLITIČNI DVIG SVOJEGA KOLEKTIVA.

Načrtno izobraževanje prinaša v izobraževalni proces danes mnogo novosti. Nove oblike in novi načini izobraževanja povečujejo uspeh kolektiva in omogočajo kvalitetnejše proizvodne rezultate. Čeprav je občina Ormož po svoji strukturi, to je po gospodarstvu in prebivalstvu, predvsem kmetijsko področje, je Delavška univerza postopoma prešla od prvotnega načina izobraževanja, ki je imel še prosvetljenske značilnosti, v obdobje, ko forsira intenzivne oblike izobraževanja. Povsem jasno je, da pri tem ne opušča v celoti poljudnoznanstvenih predavanj iz vseh področij na podeželju, ker je v intenzivne oblike mogoče zajeti manj državljanov, zlasti še ob dejstvu, da je v program predavanj po terenu vključen tudi ciklus iz obrambne vzgoje prebivalstva. Ta je sicer za vse rezervne oficirje in podoficirje obvezen, enako za mladince predvojaške vzgoje, vsi ostali državljani pa so vabljeni, da se spoznajo tudi s to tematiko. Izobraževalnih enot na področju občine Ormož ima Delavska univerza 28 in v vseh so predavanja, ne vsa navedena, ampak v vsaki izobraževalni enoti po nekaj, da se lahko večina občanov seznani z dogodki doma in po svetu, s tehničnim napredkom in razvojem. Te množične oblike izobraževanja tudi novi program ne zametuje, ker DU smatra, da je to na podeželju, predvsem pa v manj razvitih področjih, edino in sodobno gledanje na svet.

Poleg te se vse bolj uveljavljajo nove intenzivne oblike izobraževanja. Trenutno je 5 oddelkov večerne politične šole, 6 šol za življenje, v pripravi so 4 šole za starše, 1 tečaj za kvalifikacije in visoke kvalifikacije kovinske stroke, tečaji za higienski minimum itd. Poleg tega dela Ekonomska srednja šola — oddelki za odrasle in center za študij Višje agronomske šole. Prvih 26 slušateljev ESŠ je te dni že prejelo naslove diplomskih nalog in upati je, da bodo do letošnjega maja končali študij in s tem opravičili napore, ki so bili vloženi v študij.

Glede intenzivnih oblik izobraževanja je treba omeniti, da je izbor slušateljev za večerno politično šolo bil dober, da so oddelki homogeni, razdeljeni na skupine, da slušatelji precej individualno študirajo in da bodo pisali diplomske naloge skupinsko. Vsebina nalog bodo predvsem problemi komune.

V šolah za življenje je zbrana mladina med 17. in 23. letom starosti. Za predavanja je zanimanje precejšnje, ker je sodoben način podajanja snovi zelo privlačen. Med predavanji uporabljajo predavatelji za lažje razumevanje snovi najrazličnejša ponazorila.

V bolnišnici TBC Ormož predvaja DU vsak teden celovečerni film za bolnike, večkrat pa tudi priredi razna predavanja. S filmskimi programi obišče DU večkrat tudi šole, zlasti ob akciji usmerjanja mladine v poklice, vojaške šole in podobno. Pomaga tudi izvesti programe državnih praznikov, ki so vsako leto bolj pestri in bogati.

Pomoč, ki jo prejema DU od oblastvenih in političnih forumov, je tako izdatna, da omogoča celotno izvedbo letnega načrta. Pri tem je seveda sodelovanje predavateljev in sveta zavoda tudi zelo pozitivna postavka. Nekoliko več zainteresiranosti delovnih organizacij za strokovni in politični dvig svojih članov kolektiva bi seveda delo DU še povečalo. Zato bo potrebno precej več razumevanja s strani nekaterih vodstev delovnih organizacij, da bodo omogočili delovnemu človeku več možnosti izobraževanja.

Prav gotovo je, da je še pri DU precej pomanjkljivosti in težav, ki so nekatere objektivne, nekoliko manj pa je drugih, vendar je moč iz razgovora s člani kolektiva DU, predvsem z upravnikom Edvardom Pajkom in računovodjem, ter iz razgovora s stalnimi sodelavci ugotoviti, da te sproti odpravljajo, da bi spodrsljajev bilo čim manj. Vsekakor pa je DU Ormož v strokovnem in političnem izobraževanju storila mnogo in tako v celoti opravičila svoj obstoj.

Alenka Špindler

Iz srednješolskih klopi

Zadnja predstava v I. polletju

Že v preteklem, še bolj pa v letošnjem šolskem letu, sta ptujska gimnazija in deloma tudi ESŠ začeli z načrtno filmsko vzgojo, povezano z občasnimi šolskimi predstavami kvalitetnejših filmov. Čeprav ponavadi pravimo, »da ni važno kdo juho skuha, pač pa le to, da je dobro pripravljena,« tokrat vendar ne moremo mimo pohvale in priznanja, ki si ju zasluži pobudnik, organizator, urednik in pisec občasnega našega, gimnazijskega lista Filmski obzornik ... profesor slovenščine tov. Ivo Arhar.

Po številnih lanskih predstavah, ki so nam prikazale najrazličnejše zvrsti filmov najrazličnejših proizvajalcev in po Samorastnikih v letošnjem šolskem letu, je bil tokrat na vrsti film Branka Bauerja »Iz oči v oči«, delo, ki je bilo v puljski areni razglašeno za film leta 1963. V svoji sodobni tematiki, s tem da postavlja v življenju na prvo mesto človeka in pa v dramatski enotnosti kraja, in časa (vse dogajanje je dolg partijski sestanek), ki navadno ni lastna filmski umetnosti, ima film svoje velike kvalitete in mu lahko mirne duše rečemo dober, vendar se bo našel tudi marsikdo, ki mu umetnina s svojim »pogledom iz očj v oči« ne bo všeč.

OBISK IZ KRAGUJEVCA

Te dni je obiskal tovarno avtoopreme Ptuj direktor tovarne »CRVENA ZASTAVA« iz Kragujevca. Najprej si je ogledal stare in nove prostore TAP, potem pa se je pogovoril z vodstvom podjetja in organizacij o proizvodnih izkušnjah v tovarni v Kragujevcu ter o prednostih kooperativnega sodelovanja v avtoindustriji v naši domovini.

Navzočim je tudi raztolmačil posebnosti bodočega razvoja tovarne v Kragujevcu in bodočega sodelovanja TAP Ptuj in drugih podjetij v naši domovini s to tovarno. Med tovarno »CRVENA ZASTAVA« KRAGUJEVAC in med TAP PTUJ so že več let tesni poslovni stiki in obstajajo najboljše možnosti, da se bodo v bodoče še bolj razvili.

V. J.

POSVETOVANJE ZUNANJEPOLITIČNEGA AKTIVA

Danes, v petek, 24. januarja 1964, bo ob 16. uri v veliki dvorani občinske skupščine Ptuj, Miklošičeva 14, posvetovanje zunanjepolitičnega aktiva pri občinskem odboru SZDL Ptuj za občino Ptuj in Ormož v zvezi z zunanjo politiko in z obmejnimi problemi s sosednimi državami. Referenta pošlje okrajni odbor SZDL Maribor.

SKLICAN VI. PLENUM OB SS PTUJ

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Ptuj je v sredo, 22. januarja t. l., razpravljalo o nalogah sindikalnih delavcev ob pripravah na letne občne zbore in o finančnem poslovanju občinskega sindikalnega sveta v letu 1964.

Ob zaključku razprave o nalogah sindikalnih delavcev je predsedstvo sprejelo sklep o sklicanju VI. rednega in razširjenega plenuma občinskega sindikalnega sveta Ptuj za sredo, 29. januarja 1964, ob 15.30 v delavskem klubu v Ptuju. Na plenum so zraven članov plenuma vabljeni vsi člani občinskih odborov sindikata delavcev industrije in rudarstva; sindikata delavcev kmetijstva, živilske in tobačne industrije; sindikata delavcev storitvenih dejavnosti in sindikata delavcev družbenih dejavnosti ter nekateri predsedniki sindikalnih podružnic.

VI. plenum bo razpravljal o najaktualnejših nalogah sindikalnih organizacij v letu 1964 in o smernicah na letne občne zbore sindikalnih podružnic.

Sindikalni delavci se bodo po plenumu povezali s sindikalnimi podružnicami in nudili članstvu vsestransko pomoč v pripravah na letne občne zbore in kasneje v pripravah na volitve v organe delavskega samoupravljanja.

FB

Ustanovljene komisije za klasifikacijo zemljišč

Za revizijo klasifikacije zemljišč v k. o. Cirkovce, Dragonja vas, Mihovci, Sp. Jablane, Pongerce, Zg. Jablane, Pleterje, Zupečjo vas, Lovrenc na Dravskem polju, Podlože, Rogoznico, Podvince, Markovce in Vitomarce je ustanovila Okrajna skupščina Maribor 14 komisij s po štirimi člani.

Njihova naloga je opraviti revizijo klasifikacije zemljišč po sklepu bivšega okrajnega zbora in zbora proizvajalcev z dne 31. julija 1962.

Pisma uredništvu

»ZAPLETENA SNUBITEV«

Tovariš urednik!

Dolgo je že od tega, kar smo Desterničani zadnjič gledali dramsko uprizoritev. Seveda so zimski dnevi najbolj primerni za take uprizoritve. PD Desternik sicer ni uspelo uprizoriti nobenega dela, vendar so poskušali zadovoljiti občinstvo igralci iz Gabernika, ki so gostovali 19. januarja 1964 z igro »Zapletena snubitev«.

Ura je bila 20 minut čez napovedan pričetek, nastopajočih pa še ni bilo od nikoder. Razumljivo je, da je neprijetno sedeti v ne dovolj zakurjenem prostoru in čakati in čakati. Minilo je dobre pol ure, ko so igralci le prispeli, in minilo je še pol ure, da so prišli vsi. To pa še ni vse. Napovedovalec, ki se je opravičil za zamudo, po mojem ne sodi na igralski oder, saj je bilo opravičilo povedano v takšni slovenščini, da so se nekateri zgražali, drugi pa smejali. Prepričan sem, da bi se našel človek, ki bi izrekel opravičilo v lepšem jeziku in na drugačen način. Tako se je igra pričela z več kot enourno zamudo. In uspeh igre? Mislim, da take polomije Desterničani že dolgo nismo videli. Prepričan sem bil, da bom za 150 din lahko videl kaj več. Čudim se, da v Gabernika režiserju ni uspelo najti ljudi, ki bi obvladali vsaj tekst, če že mimike ne. Tako je šepetalec moral napeti vse sile. Vsi pa so bili tako leni (morda se jim je mudilo), da si niti odra niso pripravili.

Žalostno je, da odgovornim osebam iz Gabernika gre le za blagajno, izvedba dela pa jih sploh ne zanima.

M. F.

ŠOLA ZA ŽIVLJENJE V GORIŠNICI

Delavska univerza Ptuj je priredila v Gorišnici šolo za življenje, ki je trajala od 6. decembra do 14. januarja. Vaška mladina je z zanimanjem hodila poslušat vrsto predavanj, ki jim bodo koristila v življenju. Predavanja so bila dobro izbrana, tako, da so bila drugo z drugim tesno povezana. Tako so mladi poslušalci slišali, kako se mlad človek duševno in telesno razvija, kakšni so odnosi med spoloma, odnosno kakšni morajo ti odnosi biti. Nadalje so slišali poslušalci, kako se razvija novorojenček in otrok, o negi dojenčka, o zakonski zvezi in izbiri zakonskega tovariša, pa seveda tudi o lepem vedenju, o modi in obleki in še o marsičem. Marsikdaj je bilo za slušatelje povsem novo ali pa so o nekaterih stvareh prav malo vedeli in si tako v šoli znatno dopolnili svoje znanje.

Na koncu predavanj so slušatelji izrazili željo, da bi prihodnje leto nadaljevali s takim delom. Želja pa je, da bi bil poudarek še bolj kot doslej na razgovorih s slušatelji.

Alenka Špindler

OBČNI ZBOR GD DORNAVA

V soboto, 18. januarja 1964, je imelo gasilsko društvo v Dornavi 64. redni občni zbor. Poleg rednih članov so se zbrali številni predstavniki raznih društev in organizacij kakor tudi predsednik Občinske gasilske zveze Ptuj tov. Berlič Marjan. Zbor je začel s precejšnjo zamudo.

Gasilsko društvo šteje nad 70 članov in članic, se dobro razvija in gospodari. Društvo si je pred časom zgradilo dodatne prostore, kjer je večja orodjarna-garaža, velika sejna soba s televizorjem, ki je vedno na razpolago članom in drugim vaščanom. Pohvalno je, da je društvo začasno odstopilo ta prostor šoli, kjer se odvija dnevni pouk, kasneje po večerih pa se v njem odvijajo predavanja Delavske univerze, Ljudske tehnike in podobno. Iz poročila predsednika Peteršiča Antona st. je razvidno, da je društvo izvedlo postavljeni plan le 80 odst., kljub temu pa se je na vseh področjih še kar dobro izkazalo. Grajal je nezainteresiranost nekaterih članov, ker da bi se dalo še precej več napraviti, če bi bili vsi marljivi. Poveljnik je poročal, da sta bila v minulem letu dva požara, da pa so gasilci sodelovali tudi ob poplavi Pesnice, ko je voda vdirala v hiše. Tudi poveljnik je grajal neaktivne člane in članice. Obširnejše poročilo je dal tajnik Rašl Franc, ki je med ostalim povedal, da ima društvo 36 izprašanih gasilcev, 4 gasilke, enega častnika in 6 podčastnikov. Vsi ostali pa so še neizprašani. Izrazil je željo, da bi v prihodnje v društvo vključili čimveč mladih članov, katere naj bi čim bolje vzgajali v gasilskem duhu in jih usposobili v dobre, vztrajne gasilce, ki bodo vestno služili naši socialistični družbi ter varovali in reševali njeno korist ob vsakršni priložnosti.

Jože Bezjak

LOV ŽIVIH ZAJCEV

Pred nekaj leti se je tudi lov pričel uvrščati med bolj ali manj pridobitne panoge deviznih sredstev. Lov je privlačen za številne turiste in ker za njegov razvoj niso potrebna prevelika vlaganja, je treba lovski turizem pospeševati. To pa je moč doseči le z bogatimi lovišči, ki lahko nudijo turistu dovolj razvedrila. Da bi lovske družine čimbolj obogatile svoja lovišča, bodo vložile vanje približno 20.000 fazanov. Tako sistematično gojenje divjadi bo precej koristilo razvoju lovskega turizma. Vsekakor pa bo treba v času lovske sezone obuditi nekatere tradicionalne lovske prireditve, na kar pa je potrebno začeti misliti ob pričetku leta.

Zajci nočejo v mrežo

Prejšnjo soboto zjutraj, nekaj minut pred sedmo, so se v postilni pri Veliki Nedelji zbirali velikonedeljski lovci, obloženi z nahrbtniki ali težkimi torbami. Tudi otrok in mladeničev ni manjkalo. Ta januarski dan je bil zelo mrzel in je živo srebro kazalo 15 stopinj pod ničlo. Čez debelo uro se je kakih 60 zbranih načrtno razpršilo po polju. Gonjači so v obliki loka obkrožili polje in čakali, da so približno 2 kilometra oddaljeni mrežarji na polju postavili mreže in s tem zaprli pot zajcem. Ko so bile mreže postavljene v ravni dolgi črti in ko so si mrežarji izkopali ležišča v sneg, smo zaslišali lovski rog. Približno 30 metrov drug od drugega oddaljeni mrežarji so kmalu zatem legli v sneg.

Mreža je sestavljena pravzaprav iz dveh mrež, ki se v njiju zaplete zajec. Najbližji mrežarji primejo ujetega zajca in ga do konca pogona hranijo v vreči, pozneje pa ga spravijo v zato napravljene gajbice.

Tako poteka lov živih zajcev, katerega mnogi željo videti. Lov je zelo zanimiv, je tudi ekonomsko upravičen, saj velja en zajec 9000 dinarjev. Največ jih izvažajo v Francijo.

Čeprav večkrat prihaja med lovci in sadjarji do drobnih nesporazumov zaradi škode, ki jo v sadonosnikih povzročajo zajci, bo vsekakor moralo obveljati, da je treba obogatiti in razvijati lovski turizem.

Lani so lovske družine na področju Lovske zveze Maribor pridobile 25.000 dolarjev z lovnimi taksami in prodajo divjačine. Letos pa bi bilo najbolje, da ponudijo lovske družine tujim lovcem vsaj 25 odst. svojega plana za odstrel male divjadi.

Posnetki v tej številki:
Jože Vrabl

Mladina v Majšperku

ZMS Majšperk se v zadnjem času ni mogla pohvaliti z večjimi uspehi v svojem delu. Mladinci so sicer začeli s telovadbo, pa se tega udejstvovanja prehitro naveličali. Je vmes preveč neresnosti? Glede na dosedanje neuspešno delo so si sedaj postavili nove naloge in mislijo, da jim bo tokrat uspelo. Ena največjih njihovih nalog je vsekakor priprava igre »Celjski grofje«. S tem delom se nameravajo v kratkem pojaviti na odru.

-pt-

KSAVER MEŠKO

»Jaz sem na koncu poti in na koncu boja. Pokojno moram pričakovati mogočno vladarico: Smrt. Srečala sva se tolikokrat, ko sem stal ob postelji hudo bolnih, ob postelji umirajočih, ko sva si v mnogih nevarnostih življenja gledala že iz oči v oči. A nisi mi še podala svoje mrzle roke. Pač pa sva se toliko seznanila, da sem te vzljubil.

Zdaj mi, sestra, v kratkem podaj svojo mrzlo roko in mi poreči: Pridi!«

Tako je v letošnjem Mohorjevem koledarju napisal najstarejši slovenski pisatelj 90-letni Ksaver Meško v svojem menda zadnjem sestavku »Mozaik«, kjer v svoji znani in meškovski dobrohotni, vseodpuščajoči besedi popisuje svoje bivanje v slovenjegraški bolnišnici.

Devetdeset let! Prešeren je umrl v devetinštiridesetem, Cankar v triinštiridesetem, Kette, Murn, Kosovel so jih dočakali le nekaj nad dvajset, Finžgar pa spet še več kot Meško: nad devetdeset! Človek se pri teh ugotovitvah zamisli. Ali je človekova življenjska doba posoda, ki se vanjo ob njegovi smrti ne da nič več vliti, ker je polna, ali jo je smrt razbila, še preden jo je življenje do roba napolnilo, ali kako? Pustimo modrovanje!

Pisatelj Ksaver Meško je naš rojak, rojen 28. oktobra 1874 v Zgornjih Ključarovcih, do koder je od Ormoža po dolini Lešnice dve uri hoda. Zgornji Ključarovci spadajo, kakor bi rekli naši starejši, v tomaževsko faro, k Tomažu, kamor je hodil Meško tudi v osnovno šolo. Okolica Meškovega rojstnega kraja ima tri zanimivosti, in sicer na Kostanju zidanico, v Peklu mlin, v Grmêh pa vas. In v tej vasici, v Grmêh št. 4, je bil rojen Meško.

V otroških letih in kot šolar je živel Meškec, kakor so ga takrat radi imenovali, življenje otroka, ki je vès zavzet poslušal pripovedovanja strica kovača, krojača Skuhale, čevljarja Križaniča, ki sta pri Meškovih šivala, pripovedovanja krošnjarjev, beračev, popotnikov, pripovedovanja o nenavadnih dogodkih o vilah, čarovnicah, strahovih. Že takrat mu je vstajalo v duši hrepenenje po lepoti in sreči. Veroval je v čudovite zgodbe in želel, da bi bilo tudi v vsakdanjem življenju tako lepo. Vsa ta otroška doživetja opisuje Meško pozneje v svojih črticah in povestih.

V drugem razredu osnovne šole je tako lepo opisal kravo, da mu je dal nadučitelj Majcen pisni kamenček. To je bil prvi pisateljski honorar, kakor se je pozneje kot pisatelj rad pošalil.

V Ptuju je Meško najprej obiskoval četrti razred nemške osnovne šole. Nemščini se je kmalu privadil. Ptuj je imel takrat le štiri razrede nižje gimnazije, ki jih je Meško končal s

To pero bo še nekaj napisalo!

prav dobrim uspehom. Večkrat bi bil lahko odličen, če bi ne bilo matematike, ki mu je delala težave. V teh letih se je enkrat napil medice z znancem iz domačega kraja. Med šolskim odmorom je nato v razredu mahal s peresom v roki in pravil sošolcem: To pero bo še nekaj napisalo! Tako pripoveduje njegov sošolec Arnuš. Že v teh letih sta mu bila literatura in gledališče najbolj pri srcu. Nekoč si je pritrgal šest krajcarjev in šel v gledališče, da bi videl opereto. Niso ga pustili noter, ker je bila vstopnina medtem povišana. V svojih spominih pripoveduje Meško, da je bil v svojih mladih letih večkrat lačen ne le kruha, ampak tudi umetnosti. Nemčursko mesto Ptuj je vendar imelo v teh letih slovensko čitalnico. Pa tudi nekateri redki slovenski profesorji, na primer Cilenšek, in še nekateri drugi zavedni Slovenci ter takrat redke slovenske knjige, ki si jih je moral dijak Meško z vso svojo iznajdljivostjo dobiti, vse to je vzgajalo prihodnjega slovenskega pisatelja. Svoje življenje v Ptuju Meško zanimivo opisuje v sestavku »Iz ptujskih let«.

Ker je imel takrat Ptuj, kakor že rečeno, le nižjo gimnazijo, je šel mladi Meško v Celje, kjer je dokončal višje gimnazijske razrede in tudi maturiral. Celjsko razdobje je bilo za Meška zelo razgibano. V narodnostnem oziru so bila celjska tla bolj vroča kakor ptujska. Meško in drugi slovenski dijaki so se v Celju spoprijemali z nemškimi sošolci, z nestrpnimi nemškimi profesorji pa tudi z drugimi nemčurskimi prenapeteži izven šole. V devetdesetih letih se je začela mladina, zlasti dijaška in visokošolska, močno udejstvovati na književnem, nacionalnem in političnem področju. To je bila doba neizprosnega Mahniča z njegovim »Rimskim katolikom« in »Doma in sveta« na eni ter »Ljubljanskega Zvona« in napredne mladine na drugi strani. Ta mladina ni imela svojega Mahniča, le češki Masaryk je s svojimi nauki vzgajal slovensko mladino, ki je polagoma začela ustvarjati protiutež.

Polagoma se oblikujejo v književnosti nove smeri. Prek Jurčiča, Stritarja, Gregorčiča, Aškerca in tujih literatur se odpirajo nova pota. Najprej naturalizem, potem moderna. Meško ostane bolj ali manj samoten popotnik in sopotnik. Bil je ne le v dijaških letih, temveč skoraj do konca brez prave literarne družbe in povezave z večjimi kulturnimi središči.

Meško je v Celju dozorel tudi telesno, kljub temu da do osme gimnazije ni imel ne zajtrka ne večerje, v postavnega fanta. Poznal je že domačo literaturo in precej svetovne, naučil se je ljubiti slovensko besedo in jo tudi literarno oblikovati. Tiskali so mu prve pesmi.

Zakaj se je odločil abiturient Meško za bogoslovje? Ko je prišel po maturi domov na počitnice, je že naprej slutil, kako bo. Vendar so bili to zanj težki dnevi. Doma ga niso ne hoteli pa tudi ne lahko mogli podpirati. Materin brat Lovro je kot kaplan mlad umrl, zato je bila njena želja, da bi sin postal duhovnik. Tudi oče je bil zamišljen, in že vsak vaščan je imel za mladega abiturienta pripombo, kaj misli, ali ne pojde za »mešnika«. Meško je vprašal pri ptujski posojilnici za posojilo, pa je bilo zastonj. Tudi v srčnih zadevah ga ni vezalo do kakega določenega dekleta ničesar, čeprav je bil vedno fin in kavalirski proti ženskemu spolu, kar mu je le-ta seveda štel v dobro. Tako je Meško vstopil v mariborsko bogoslovje, kjer je ostal tri leta. Četrti letnik je končal v Celovcu in postal duhovnik.

Kot kaplan je služboval po raznih župnijah na Koroškem, dokler se ni ustalil kot župnik pri Mariji na Zilji. Tu je ostal do leta 1916, ko so ga koroški nemčurski šovinisti od tod pregnali. Po nesrečnem plebiscitu se ni več vrnil na Koroško. Leta 1921 je postal najprej provizor, pozneje pa župnik na Selah pri Slovenjem Gradcu, do leta 1941, ko je moral spet v pregnanstvo. Po vojni se je vrnil na Sele in tam umrl 11. januarja 1964.

Ta površni obris Meškovega življenjskega popotovanja ne more obseči niti vseh najvažnejših dogodkov. Kaj je vse doživel, o tem je podrobneje pisal sam v svojih spominih pa tudi drugi.

Surovo so ga pretepali in zapirali kot zavednega Slovenca na Koroškem že med prvo svetovno vojno. Obdolžili so ga veleizdaje in mu grozili s smrtjo. V januarju v najhujši zimi je moral bežati ponoči čez Karavanke na Gorenjsko. Med drugo svetovno vojno so ga vlačili po ječah in taboriščih v mariborski meljski vojašnici in v Rajhenburgu, v Bosni so ga zajeli četniki in ga odpravili v hudi zimi proti Beogradu. Iz Beograda se mu je le nekako posrečilo, da je prišel na Dolenjsko, v Stično, kjer je dočakal konec vojne. Kako se mu je godilo v Mariboru, popisuje sam takole: »Pri snaženju grežnice je pa zmanjkalo vedric, motik in lopat — stražnik je gotovo vedel, da jih bo premalo. Pa je duhovnike prisilil, da so morali grabiti človeško blato kar z rokami. Dan na vrh smo morali drugi greznico spet urediti. Spet ni bilo dovolj orodja. Dobil sem sicer nekaj, kar je bilo lopati z zlomljenim ročajem nekoliko podobno, pa sem jo dal mlajšemu gospodu, ker sem upal, da najdem kje kaj primernejšega. Pa sem se ukanil. Tako sem moral grabiti tisto črno, res ne po vijolicah dišečo prst, z rokami...«

Ni namen tega pisanja prikazati Ksaverja Meška kot pisatelja. Njegovo delo je tako obsežno, da ga je težko pregledati. Njegova romana Kam plovemo in Na poljani, njegove zgodovinske povesti Črna smrt, Kobilice in druge, njegova dramska dela Na smrt obsojeni, Mati, Pri Hrastovih, njegove mladinske zbirke Mladim srcem, Volk spokornik in druge in še cela vrsta novel, črtic, potopisov, ves ta njegov opus je tako obširen kakor le pri malokaterem slovenskem pisatelju. Sodeloval je Meško skoraj pri vseh slovenskih književnih revijah in založbah, mnogo je pisal za Mohorjevo družbo, od koder ga najbolj pozna naše ljudstvo na podeželju. Meška so ponatiskovali tudi ameriški Slovenci brez vprašanja in brez honorarja. Njegova dela so prevedli Čehi skoraj v celoti, prevajali pa so ga tudi Slovaki, Srbi, Hrvati, Poljaki in celo Španci, Angleži, Italijani, Nemci in celo Lužiški Srbi.

Ksaver Meško, poslednji klasik in sopotnik Finžgarjev, Cankarjev in Župančičev, je umrl. Jože Snoj piše v »Delu« z dne 13. januarja 1964, da živi Meško v svoji splošni pojavnosti v zavesti slehernega izobraženega Slovenca. Značilna za našega skromnega Meška je njegova zahvala uredništvu »Dela«, ki je malo pred njegovo smrtjo priobčilo o njem članek: »Prosim, sprejmite mojo srčno zahvalo za članek v Delu. Bolj ste me povzdignili, kakor bi bil zaslužil. Pa me bo morda kdo bolj ponižal, kakor bi bilo potrebno, pa se bo izenačilo.« Pisatelj Ksaver Meško je res bil v svojem dolgem življenju večkrat, največkrat nezasluženo ponižan. V slovenskih srcih in zavesti pisatelj Meško ne potrebuje ne povišanja ne ponižanja in ne izenačenja. Njegova vrednost in valuta, ki niha, njegova veljava je trdno in stalno zasidrana v slovenskem človeku.

(Lit.: Oven: Ksaver Meško in Mohorjeva Izbrana dela, IV. knjiga.)

V. Klemenčič

IVAN KREFT:

Jože Lacko in

Cankarjeva založba v Ljubljani je uvrstila v svoj program tudi izdajo zajetnega dela z dr. Potrčevim življenjepisom. Gradivo za to delo že zbirajo. Pri tem bo dobro služilo tudi vse, kar je bilo doslej napisanega o Jožetu Lacku, saj je prav dr. Potrč najbolj vplival na Lackovo progresivno usmeritev. Ob zbiranju gradiva za dr. Potrčev življenjepis preverimo tudi podatke o Lacku, da ne bi ponovili eventualnih napak. Napake pa delamo vsi. Tukaj želim opozoriti na napako v svojem prispevku »Tri srečanja z Lackom pred dvajsetimi leti«, ki ga je priobčil »Ptujski tednik«. V tem prispevku sem trdil, da Jože Lacko ni govoril na slovesnosti ob otvoritvi Doma Matije Gubca pri Vidmu ob Sčavnici dne 30. julija 1939. To pomoto pojasnjujem takole:

Ko sem pred začetkom prireditve Jožeta Lacka nagovarjal, naj bi govoril na zborovanju, je menil, da je prijavljenih že dovolj govornikov in da ni potrebe, da bi govoril še on, ko je tako in tako že določen za glavnega govornika na prireditvi Kmečke mladine pri Urbanu 27. avgusta (1939). Čeprav je imela prireditev pri Vidmu narodnoobrambni značaj in so prediteli vključili v njo tudi udeležbo pri maši in polaganje venca pred Aleksandrovim spomenikom, se je Jože Lacko bal, da bo dobrodošel oblasti prav njegov nastop, da razpusti zborovanje, ki so ga deloma organizirali tisti ljudje, ki so sodelovali pri ljutomerskih dogodkih 1. septembra 1935 in ki so bili organizatorji prepovedanega in onemogočenega protestnega zborovanja 8. septembra 1935 pri Vidmu ob Sčavnici. Ta nevarnost je bila res do zadnjega trenutka, toda Jože Lacko se je, kakor poroča »Gruda«, vendarle odločil, da bo govoril. To je bilo v času, ko sam prireditvi nisem prisostvoval. Arhiv okrajnega glavarstva v Ljutomeru je med vojno, žal, propadel, tako da ne moremo ugotoviti, kaj je njihov uradnik poročal o celotni prireditvi in posebej o Lackovem govoru, zato se lahko sklicujemo samo na podatke iz poročila v »Grudi« (št. 8, avgust 1939), ki so dovolj izčrpni in zanesljivi. Partija je morala leta 1939 sicer še previdno delati, toda postala je že važen političen faktor, s katerim je bilo treba računati.

To je moral priznati celo predsednik vlade Dragiša Cvetkovič, ki je v proračunski debati dne 9. marca 1939 med drugim dejal: »Prišlo je do močnega prodiranja komunistov v politične, narodne in kulturne organizacije, v delavske ustanove, komunisti se pridružujejo vsem javnim akcijam, ki jim s svojo vsebino in namenom določajo vpliv med širokimi ljudskimi množicami...«

Posebno prizadet je bil režim zaradi tega, ker je Partija te akcije vodila legalno. O tem priča tudi naslednja ugotovitev Cvetkovića v že omenjeni proračunski debati: »Načelo dosledno legaliziranega delovanja je danes temelj celotne dejavnosti Komunistične partije...« S temi besedami je hotel Cvetkovič pred jugoslovansko javnostjo opravičiti drastične ukrepe, ki jih je podvzela njegova vlada proti vse močnejšemu ljudskemu gibanju pod vodstvom Partije. Večina javnih akcij, pri katerih je leta 1939 sodelovala Partija ali je dala za njih pobudo, je imela narodnoobrambni značaj. Partija je stremela za

Imajo že svoj stavni stroj

V soboto, 18. januarja 1964, so končala montažna dela na stavnem stroju, ki bo sedaj znatno razširil prejšnje ozko grlo »Ptujske tiskarne« Ptuj. Od svoje ustanovitve doslej ni imela stavnega stroja in se je morala zaradi tozadevnih usluge obračati na razne okoliške tiskarne, kar je podraževalo in kompliciralo njeno delo.

Lansko leto je nabavila »Ptujska tiskarna« Ptuj v sestavu združenega podjetja »Ptujski tisk«, v katerem je bil tudi »Tednik« Ptuj, iz skupnih razpoložljivih sredstev v Skopju rabljen stavni stroj za nekaj nad 2 milijona dinarjev. Iz uvoza so nabavili še potrebne nadomestne dele in je z njimi kompletiran stroj, ki je sedaj sposoben za redno delo. V določenem času bo imela tiskarna tudi potreben kader, ki ga mora prej usposobiti in uvesti v delo stavca potreben strokovnjak; to delo je prevzel Jože Perše iz bivše Mariborske tiskarne. Je že začel z delom. Stroj je sedaj v brezhibnem stanju in ima primeren črkovni material.

S tem stavnim strojem se odpirajo »Ptujski tiskarni« nove možnosti. Laže bo sprejemala v tisk dela, ki jih je prej le pod pogojem, če so ji druge tiskarne opravile potrebne usluge na stavnih strojih. Laže bo usposabljala svoje stavce in tiskala stvari, ki jih je morala prej sprejemati v omejenem številu.

Za korak je bliže čas, ko bi bilo mogoče tiskati tudi »Tednik« v tej tiskarni, to pa šele takrat, ko bodo na razpolago stavci, ki bodo delali v izmeni in ko bodo urejene tudi druge stvari v zvezi s tiskanjem tedenskega lista. Že nad 15 let je »Tednik« Ptuj ena izmed rednih strank prej »Mariborske tiskarne«, sedaj CP »Mariborski tisk« in ima del zaslug tudi za ustanovitev »Ptujske tiskarne«. Dal je pobudo nekdanjemu okrajnemu funkcionarju Jožetu Tramšku, ki je vzbudil v Ptuju zanimanje za »Ptujsko tiskarno« in mu je tudi uspelo najti primerno razumevanje med takratnimi okrajnimi funkcionarji, da je prišlo do sklepa: »Martin Klemenčič in Viktor Tomanič pripravita vse za ustanovitev Ptujske tiskarne.« Do tega je tudi prišlo in danes predstavlja tiskarna aktivno podjetje z večinoma žensko delovno silo in z najboljšimi perspektivami, da se še dalje razvije in prevzame naloge, ki so narekovale njeno ustanovitev in še usluge za razne gospodarske organizacije v občini in daleč naokrog po domovini.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Tisk in radio med občinami

Pomembni razgovori so bili v Ptuju 17. januarja t. l. med predstavniki sindikatov, tiska in radia prijateljskih občin Varaždin—Ptuj—Ormož.

Ptuj so ob tej priliki obiskali: Jovica Jović, predsednik varaždinskega odbora »Bratstva in prijateljstva« in tajnik Občinskega sindikalnega sveta Varaždin; Rudi Posavec, vodja Centra za kulturo pri Delavski univerzi v Varaždinu; Čić Franjo, glavni urednik Radijske postaje Varaždin, Anton Golob, predstavnik tiska in radia SR Hrvatske in Lojze Balažič, predsednik Občinskega sindikalnega sveta Ormož.

Na razgovoru s ptujskimi tovariši iz Občinskega sindikalnega sveta, Tednika, Radia in z drugimi so se dogovorili o medobčinskem sodelovanju na področju tiska in radia.

Razgovor je bil zelo uspešen, saj je bil dosežen sporazum o rednih radijskih oddajah »Bratstva in prijateljstva«, ki bodo vsakih štirinajst dni in o sodelovanju med lokalnim tiskom.

Prva skupna radijska oddaja z enournim programom bo po radiu Varaždin in radiu Ptuj že v nedeljo 2. februarja t. l.. Program bodo skupno pripravile občine Čakovec—Varaždin—Ormož. Po končanih razgovorih so si gostje ogledali Radijsko postajo Ptuj in druge ptujske zanimivosti.

FB

Novinarji tiska in radia in sodelavci iz Varaždina in Ptuja ob tokratnem snidenju v Ptuju

Ptujske izkušnje znane tudi v Beogradu

V petek, 17. januarja t. l., so Ptuj obiskali: Nikola Milanović, član predsedstva Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije iz Beograda, Jože Plevnik, član Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije iz Ljubljane, Jože Globačnik, predsednik in Ivo Kamnik, tajnik Okrajnega sindikalnega sveta Maribor.

Namen obiska je bil podrobneje proučiti vsebino, oblike in metode dela Občinskega sindikalnega sveta in njegovih organov ter položaj, ki ga zavzema v komuni pri reševanju konkretnih problemov delovnega človeka.

Ksaver Meško:

IZ PTUJSKIH

Pravijo, da človeško življenje usmerjajo in vodijo zvezde. Če res, so nekatere res srečne, druge silno nesrečne, nekatere pa čisto zmešane. Tako je bilo menda tudi z mojimi zvezdami vodnicami. Kadar mislim na tista mladostna leta v Ptuju, me dostikrat spreleti čuden srh; ne samo, ker bi po otroški lahkomiselnosti lahko bil ob življenje, bolj še, ker bi me bili morda s sramoto spodili iz šole.

Menda zdaj ni več tako, a tedaj, v moji mladosti, sta bila v Ptuju takoj pod dominikansko vojašnico dva na Dravi plavajoča mlina, Kukovčev in Lovrenčičev. Hiše mlinarjev seveda na kopnem. Mlina sta bila s suhim povezana z mogočno brvjo. Pri teh mlinarjih sem stanoval nekaj let. Pri stari vdovi, podnajemnici pri Kukovčevih, ko sem prvo leto v Ptuju obiskoval nemško ljudsko šolo, da sem mogel potem narediti nemško sprejemno skušnjo za gimnazijo. Pri spodnjem mlinarju Lovrenčiču pa v tretji gimnaziji. Z menoj še moj rojak Martinek, tedaj v prvem gimnazijskem razredu, v življenju potem gimnazijski profesor. Tretji rojak, a od drugega konca naše fare, je bil Jakec, mlinarski vajenec. Poznala sva se iz domače šole, videla se skoraj vsak dan, se kratko kaj pogovorila, ne da bi bila postala prava prijatelja. Bil je precej starejši od mene.

Neke jesenske nedelje sta odšla gospod in gospa z otroki nekam na deželo. Tudi mlinarjev pomočnik je odšel nekam v mesto; doma smo ostali mi trije.

Pa pride Jakec proti večeru k nama v sobo in pravi: »Pojdimo se na Dravo vozit.«

»Pa znaš voziti?«

Zaničljivo je zamahnil Jakec na moje rahlo dvomeče vprašanje.

»Ne vprašuj tako neumno! Mlinar na Dravi — pa voziti ne bi znal!«

»Pa pojdimo, če si res upaš.«

In smo šli k velikemu čolnu, pripetemu pod brvjo. V čolnu je ležal močen, precej dolg drog. Kakih vesel nisem v njem nikdar videl. Menda so jih imeli kje varno spravljene.

Vstopili smo. Jakec je čoln odvezal.

Že je ležal mrak nad mestom. Čudno, skoraj grozljivo tiho in

dr. Jože Potrč

tem, da strne slovensko ljudstvo ne glede na politično prepričanje in svetovno-nazorsko pripadnost v boju proti nacistični nevarnosti, ki je bila vsak dan večja. Tak antifašistični narodnoobrambni značaj je, kakor je poudarjeno, imela tudi prireditev v Vidmu ob Ščavnici 30. julija 1939, ki jo je organiziralo domače Društvo kmečkih fantov in deklet ob sodelovanju članov Partije.

Društvo pri Vidmu, ki je bilo ustanovljeno septembra 1925 na pobudo naprednega kmečkega politika Jakoba Nemca, je — po podatkih Ivana Nemca soustanovitelja društva — imelo do okupacije 42 dramskih predstav, 6 tamburaških koncertov, 35 zabavnih prireditev z nastopom domačih tamburašev, 3 tekme koscev, 3 gospodinjske tečaje, 4 pevske nastope, 420 vaj dramskega odseka, 150 članskih sestankov in sej, 10 izletov. Do leta 1935, ko je društvo začelo z akcijo za zgraditev Doma Matije Gubca, ki je člane močno angažirala, sta v okviru društva več ali manj redno delovala dva tamburaška zbora: zbor bolj izvežbanih in zbor mlajših, dalje pevski zbor in knjižnica s 600 knjigami.

Na Stari Gori je to društvo ustanovilo svoj prosvetni odsek, ki je štel v začetku 45 članov. Odsek so ga imenovali le zaradi tega, da ni bilo treba vlagati novih pravil, v resnici je bilo to samostojno društvo.

V Okrožni zvezi kmečkih fantov in deklet za Prekmurje pa je neposredno pred drugo svetovno vojno, zahvaljujoč delovanju Štefana Kovača in Rudija Čačinoviča, že popolnoma prevladala partijska linija. V ptujskem predelu pa je Partija isti smoter dosegla s pomočjo Kmečke prosvete prek Ivana Bratka in Jožeta Lacka. To dokazuje sporočilo Ivana Bratka iz Ptuja z dne 4. aprila 1939 Kmečki prosveti v Ljubljani. Ivan Bratko javlja med drugim: »Govoril sem z Lackom in ga pridobil za stvar. S tem je gibanje v teh krajih močno pridobilo.« Drugi razgovor z Jožetom Lackom pa je imel Ivan Nemec, tajnik kmečkih fantov in deklet v Vidmu ob Ščavnici ob otvoritvi Doma Matije Gubca. Ob tej priložnosti se je Ivan Nemec z Lackom dogovoril tudi glede sodelovanja s ptujsko Vzajemnostjo. Brez rezultata je ostal le razgovor o sodelovanju med predstavniki »Kmečke sloge« (Seljačka sloga), in sicer z nekim Petkom iz Zagreba, ki se je tudi udeležil videmske prireditve.

Iz Ljubljane pa je prav v zvezi s prireditvijo 30. julija 1939 Partija poslala člana Kmečke komisije pri CK KPS v videmski okoliš. O tem je ohranjeno poročilo z dne 12. julija 1939, ki se med drugim glasi: »Za enkrat je center vsega mojega zanimanja prireditev 30. t. m. pri Sv. Juriju in bom do takrat vse drugo odložil z dnevnega reda.«

To dokazuje, kako je Komunistična partija Slovenije po nacističnih provokacijah na Tratah pri Cmureku v dneh 28., 29. in 30. III. 1938 prav na ogrožena obmejna področja osredotočila vso svojo pozornost in jih tako pripravila na usodne dogodke, ki so sledili 6. aprila 1941. V tem smislu je tudi uspeh prireditve pri Vidmu ob Ščavnici pred petindvajsetimi leti v marsičem plod predvojne narodnoobrambne aktivnosti naše Partije, na čelu z dr. J. Potrčem, Jožetom Lackom in Štefanom Kovačem.

Za domačo rabo

Zakaj smo tako utrujeni?

Zdravniki pravijo, da se čedalje več njihovih pacientov pritožuje nad utrujenostjo. Ta pojav je zlasti opazen v visoko civiliziranih deželah. Tako zdravniki v ZDA vsako leto predpišejo pacientom nad 3500 ton poživilnih sredstev, najmanj trikrat toliko jih pa prodajo brez receptov.

Od kod ta poplava utrujenosti? Je ta občutek utrujenosti povsem telesni, ali pa imajo določeno vlogo tudi psihološki činitelji?

Medicinski raziskovalci sodijo, da so zdravniki doslej precenjevali vlogo obeh glavnih vzrokov utrujenosti — pomanjkanja vitaminov in motenj v delovanju žlez. Večini ljudi vitaminske tablete niso potrebne. Naša prehrana, ki je kolikor toliko dobro uravnovešena, vsebuje navadno dovolj vitaminov. Kar pa zadeva delovanje žlez, so motnje precej redke.

Dokaj veljaven vzrok utrujenosti je pomanjkanje gibanja in telesnega dela sploh. Ni seveda rečeno, da bi bil človek z dobro razvitimi mišicami varen pred utrujenostjo. Napetost mišic je tista, ki šteje, ne pa njihova velikost in razvitost. Če je mišična napetost zadostna, je mišica obenem trdna in prožna, zmožna opravljati delo z najmanjšim možnim naporom in brez nepotrebnega utrujanja.

Naše telesne vaje in gibanje naj bodo razumno uravnani. Strokovnjaki priporočajo osem vrst telesnih vaj, izmed katerih vsaka razgibava določen del telesnega mišičevja. Te je treba poznati, ker sicer lahko tudi po pol ure dnevno opravljamo različne telovadne vaje, dejansko pa ves čas razgibavamo samo eno ali dve telesni področji.

Ljudje, ki se ne morejo odločiti za telovadne vaje, naj se lotijo plavanja (ki je najbolj univerzalen šport), kolesarjenja ali pa naj vsak dan vsaj kilometer daleč hodijo.

Zelo pomembno je tudi naše okolje. Trije činitelji, ki vplivajo na utrujenost, so:

1. Svetloba. Nad 50 odstotkov delovnih mest je sicer dobro osvetljenih, vendar je svetloba v njih preveč bleščeča, kar utegne biti enako utrujajoče kakor prešibka luč. V nasprotju s tem pa je nad tri četrt prostorov, kjer doma beremo, mnogo prešibko osvetljenih.

2. Atmosferske okoliščine, temperatura, vlažnost, zračenje.

3. Hrup, ki ga običajno najbolj podcenjujemo. Moteč hrup povzroča živčno napetost; zaradi njega trošimo več energije, da se osredotočimo na delo, ki ga opravljamo. Celo zvoki, ki smo se nanje navadili in ki jih več ne zaznavamo, izčrpavajo naše energije. Pomislimo na študenta, ki trdi, da lahko uspešno študira ob glasnem radijskem sprejemniku. To ne drži; ne le, da mu gre študij počasneje od rok kakor na primer v mirni, tihi sobi, tudi sam se mnogo bolj utruja. To velja zlasti, če je med glasbo mnogo govora.

Drugi činitelj, ki tira človeka v utrujenost, je nered. Nekateri ljudje nagrmadijo na delovnem mestu vse orodje na kup, zato »da jim ni treba letati za njim po vsej delavnici«. Pogosto je edini rezultat zmeda in zamudno brskanje po kupu orodja.

Majhno, tesno delovno mesto onemogoča gibanje, razen tega pa utruja tudi s svojo zaprtostjo. Stalno enaka drža telesa je utrudljiva. Znano je, da se mnogo bolj utrudimo, če določen čas stojimo na istem mestu, kakor če ta čas hodimo, pa čeprav hitro.

Ne glede na naše okolje dosežemo najboljši učinek pri našem delu tedaj, ko se nam najbolj dvigne telesna temperatura, in sicer zlasti ako delamo duševno. Znanstveniki že dolgo vedo, da se človeku temperatura zniža, kadar spi, in znova zraste, ko se prebudi. Vendar človek večinoma ni najbolj sposoben za delo brž zatem, ko vstane po dobrem počitku ali trdnem spancu. Raziskave zadnjih let so pokazale, da se ljudje v tem precej razlikujejo. Nekateri dosežejo višek zmožnosti za delo neposredno po spanju, drugi šele nekaj ur pozneje.

Predolg počitek

Kratki odmori med delom človeka bolj poživijo kakor dolgi počitki. Predolgo počivanje utegne utrujenost celo povečati, namesto da bi jo pregnalo. Čim dalj smo namreč stran od dela, tem več energije spet porabimo, da se znova »ugrejemo«.

Ta proces »ugrevanja« za delo je tesno povezan s psihološkimi činitelji, ki vplivajo na utrujenost. Čeprav nas le-ti lahko bolj utrudijo kakor čisto fizični, jih često prezremo.

Preden se psihološko pripravimo na delo, moramo prvič presoditi, ali se ga je vredno lotiti, drugič moramo vedeti, ali imamo možnosti, da ga uspešno opravimo, in tretjič, čutiti moramo voljo, da ga opravimo.

Industrija se zaveda, da je eden glavnih činiteljev dobrega delovnega učinka delavčeva morala, zato si prizadeva, da tem trem činiteljem zadosti. V zasebnem življenju pa večina ljudi na te činitelje ne pomisli. Neka študija, ki so jo izvedli strokovnjaki čikaške univerze, kaže, da ljudje povprečno ne opravijo 65 odstotkov del, ki so se jih lotili. Ko bi se človek pred tem, ko se odloči za kako opravilo, pošteno zamislil ustrezno zgoraj navedenim činiteljem, bi bila ta podoba precej drugačna.

Ko delo že začnemo opravljati, imamo mnogo več možnosti, da ga uspešno končamo, če ublažimo utrujajočo monotonost in dolgočasje tako, da se ga izmenoma lotevamo z več strani. Dr. Lilian Gilbreht, pionir v proučevanju delovnega učinka, je ugotovila, da vsebujejo »dolgotrajna dela večinoma več plati. Navadno nam ni potrebno dovršiti en del opravila, preden preidemo na drugega. Če vsako uro ali kaj takega preidemo z enega dela opravila na drugega, ne ublažimo samo utrujenosti, ampak znatno povečamo tudi delovno vnemo. To pa utegne pomeniti že meto med opravljenim delom ter med delom, ki ga opustimo v na pol dovršenem stanju.«

Depresije

Mnogi ljudje, ki tožijo zdravnikom, da so stalno utrujeni, navadno trpe za depresivnimi stanji, za stanji potrtosti. Pogosto se temu pridružujejo tudi občutki krivde.

Oglejmo si tri načine, kako človek povzroči v sebi občutek krivde:

1. Odlašanje stvari. To nam vzame več energije, kakor pa če posel opravimo takoj. Če kako delo odložimo, nas ne zapusti misel nanj, kar povzroča živčnost in občutek krivde.

2. Predolgo oklevanje, preden se o čem odločimo. To oklevanje je pogosto v bistvu samo odlašanje — in ima običajno enake posledice.

3. Zanašanje, da opravijo naše delo drugi.

Najbolj se izognemo teh činiteljev, ki povzročajo utrujenost, tako da živimo utrezno našim nalogam in odgovornostim, ki jih opravljamo možato in brez odlašanja. Ljudje, ki opravljajo svoje naloge brez mnogo premislekov, so navadno polni energije, medtem ko so ljudje z nasprotnimi lastnostmi pogoste žrtve utrujenosti.

Utruja nas tudi sovraštvo. Znan ameriški psiholog je zapisal: »Če koga močno sovražimo, nas to bolj utruja, ko da smo ves dan trdo delali na polju.« To pa ne pomeni, da moramo podobna čustva v sebi zatreti ali da se zanje ne smemo zmeniti. Premisliti je treba, kako jih na najbolj pameten način razvozlati.

Če jih ne moremo razrešiti s pogovorom, so za to še druge možnosti. Študije, ki so jih izvedli na univerzi v San Joséju, pričajo o tem, da je mogoče razbremeniti močna negativna čustva z različnimi igrami in gibanjem. Vsakršen šport oziroma igra pomaga v tem, da se znebimo svoje agresivnosti in sovražnosti, najboljše pa so tiste aktivnosti, kjer je vključena tudi tekmovalna komponenta. Enako dobre so tudi hazardne ali družabne igre in pa nekatere ustvarjalne aktivnosti — razni »konjički« — v katerih lahko izrazimo sebe.

Te dejavnosti poskrbijo tudi, da je naše življenje bolj polno interesa. Dr. Gilbrethova je nekoč izvedla preiskavo med delavkami v neki tovarni. Vse so bile zdrave in opravljale so približno enako delo v enakih okoliščinah. Vendar je bila ob koncu dela med njimi velika razlika v utrujenosti. Znanstvenica je ugotovila, da so imele tiste, ki utrujenosti niso občutile, tisti večer ali prihodnji dan še nekaj zanimivega pred seboj; one, ki niso kaj posebnega pričakovale, so bile neprimerno bolj utrujene.

Končno potrebujemo pri vsakem poslu, ki ga opravljamo, tudi določeno dozo ohrabrenja. Zdravniki so spoznali, da pri aparatu, ki meri človekovo moč, dosežemo mnogo boljše rezultate, če poskušanca opogumimo s hvalo na račun njegove moči. Obratno so rezultati mnogo slabši, če pacientu vzamemo pogum z omembno njegove slabe razvitosti ali podobnim.

Seveda bi bilo nespametno računati v našem vsakdanjem življenju na preveč pogoste besede, s katerimi bi nas okolje hrabrilo pri naših opravilih. Lahko se pa poslužimo ene od treh navedenih tehnik, da včasih podžgemo našo pojemajočo vnemo:

1. Vodimo dnevni diagram — na večjem kosu papirja, po možnosti obešenem blizu delovnega mesta — v katerega redno vnašajmo napredek pri opravljanju dela. Pogled na diagram nam bo pogosto dal novih moči.

2. Ko smo že opravili nekaj novega dela, napravimo načrt o napredku, ki ga lahko stvarno pričakujemo. Potem si obljubimo kako majhno nagrado za konec vsakega tedna, če tak tedenski načrt izpolnimo ali celo prese žemo.

3. Pametno se je včasih pogovoriti o svojem delu in uspehih, ki jih v njem dosežemo, tudi z drugimi. Skoraj redno bo to podžgalo v nas delovno navdušenje. Dobesedno moramo sami sebe prepričati v to, da nas določeno delo navdušuje in prepričevati se moramo redno znova. Psihologi zatrjujejo, da je to najboljši način, kako doseči pravo delovno vnemo in tudi samo navdušenje nad delom.

Kadar gre za utrujenost, vedimo, da ima vsak človek normalno količino energije. Po nepotrebnem nas muči utrujenost le tedaj, kadar dopustimo, da jo brez koristi trošimo.

Dr. [illegible] Smith

Letna konferenca občinskega odbora ZROP občine Ormož

V OBČINI ORMOŽ JE 269 REZERVNIH OFICIRJEV IN PODOFICIRJEV. REZERVNI STAREŠINSKI KADER SE V CELOTI ZAVEDA SVOJIH NALOG. KRAJEVNE ORGANIZACIJE IMAJO PREMALO INICIATIVE.

Nedavno so na letni konferenci Občinskega odbora ZROP občine Ormož analizirali delo krajevnih organizacij in Občinskega odbora ZROP in so med razpravo ugotovili, da je bilo delo organizacije razen manjših pomanjkljivosti zelo pestro in bogato.

Konference se je udeležilo 34 delegatov iz občine, predsednik združenja ZROP in komandant vojnega odseka okraja Maribor in predsednik Občinske skupščine Ormož Matija Ratek. Iz skrbno pripravljenega poročila predsednika Občinskega odbora ZROP občine Ormož Edvarda Pajka in poznejše razprave povzemamo, da morajo rezervni oficirji in podoficirji največ prispevati v socialistični graditvi naše družbe s svojim aktivnim strokovnim in političnim delom in poštenjem. Dejali so, da mora biti torišče dela starešinskega kadra na političnem polju in njim ne more in ne sme biti vseeno, kako bo sestavljen statut krajevne skupnosti in kako bo delovala.

V občini je 269 rezervnih oficirjev in podoficirjev, včlanjenih v ZROP pa jih je 20 manj. Program za leto 1962/63 so v celoti izvedli in predavanja so bila kvalitetno pripravljena. V cilju vojaško strokovnega izpopolnjevanja so organizirali taktično orientacijske pohode. Predavanj je bilo 18 s 1582 udeleženci ali povprečno je na predavanje prišlo 88 rezervnih oficirjev in podoficirjev.

Tudi udeležba ob taktičnih nalogah je bila precejšnja, saj je sodelovalo 210 članov. Organizirali so sedem pohodov s 36 udeleženci. Okrajnega tekmovanja so se udeležili trije člani, republiškega pa en član. Organizirali so sedem tehničnih zborov s 673 udeleženci.

Izvedli so tudi testiranje svojih članov. Uspeh je bil povprečno zadovoljiv. Testiranja se je udeležilo 75,5 odst. članov; iz [illegible] starešinskega kadra in področje, na katerem jim primanjkuje znanje. Prehod na višji nivo strokovnega vojaškega izobraževanja v zadnjem času predstavlja precejšen uspeh. Dalo je pobudo, smernice in obliko nadaljnjega dela v izobraževanju. Tudi vojaški informator je dosegel z izbranimi temami precejšen uspeh v strokovnem izobraževanju in v političnem izpopolnjevanju.

Vsekakor pa je poglavitna naloga članov ZROP, da se izobražujejo in vsestransko vplivajo s svojim aktivnim delom na hitrejši napredek našega socialističnega družbenega sistema.

R. D.

Imajo že svoj stavni stroj

(Nadaljevanje s 4. strani)

Usposobitev stavnega stroja za redno delo pomeni za »Ptujsko tiskarno« Ptuj razveseljiv dan, ki ga kolektiv sicer ni proslavljal, bo pa lahko proslavil dan, ko bodo tiskarno zapustile prve tiskane stvari s tekstom, ki je bil postavljen na tem stroju.

VJ.

LET

mirno je bilo, le voda je šumela. Precej daleč spodaj je na lesenem mostu, ki veže mesto s predmestjem Breg, gorela kakor vsak večer ob križu sredi mosta luč in metala daleč gor po naglo drsečih valovih migetajoč odsev.

Jakec je z drogom krepko potisnil čoln od brega, da se je močno zazibal in splaval precej daleč od suhega. Tam je naglo in z naporom iskal z drogom dno, da bi čoln uravnal, ga ubranil pred močnim tokom. A bodisi da je bila voda tam res že preglobokа in prederoča, bodisi da se je Jakec svojega drznega podjetja sam ustrašil in je prenemirno dregal z drogom v vodo, dna ni dosegel. Tako nas je tok naglo gnal dol po reki.

»Proti kraju! Proti kraju!« sva mu klicala z Martinekom, ker se naju je loteval upravičen strah.

»Le proti kraju, če moreš!« se je jezno odrezal Jakec. Še bolj naglo in vznemirjeno je zasajal drog v globočino. A dna nikjer! Čoln se je ob teh obupnih naporih nevarno gugal.

»Prekucnili se bomo!« sva klicala Jakcu.

»Če se bomo, se pa bomo!« se je glasila na pol jezna, na pol obupna Jakčeva tolažba.

»Slabo bo! Utonemo!« sem razmišljal, ko nas je gnalo bolj in bolj proti mostu. Kar oživelo je pred menoj in sem gledal, čeprav sam nisem tega nikdar do tedaj videl, pač pa večkrat slišal, kako se je kdaj kak splav pohorskih splavarjev zaletel v soho, zlasti ob široke zidane sohe pod železnim mostom, se raztreščil in je kak splavar utonil.

Že smo bili pred mostom, že je čoln drsel tik ob sohi pod most.

»Na soho!« mi je takoj nekaj reklo. In ne da bi se bil prav zavedal kako in kaj, sem se zavihtel iz čolna in se že oklepal sohe. A kako sem splezal gor po mogočni sohi, kako se zavihtel čez vendar visoko ograjo, mi še sedaj ni jasno. Le da sem rešen, mi je bilo jasno.

Hitel sem domov in legel. A zaspati nisem mogel. Kaj bo s tovarišema, mi je rojilo po glavi. In kaj bo drugi dan rekel gospod, ko čolna ne bo, mě je skrbelo.

Čez nekaj časa pa pride Martinek. Ves sicer še preplašen, a vendar tudi vesel. Da ju je tok, mi je sporočal, takoj pod mostom zanesel bolj proti kopnemu in se je tudi Jakcu posrečilo, da je dosegel z drogom dno in čoln naravnal k bregu. Tako je nasedel na sipino malo pred železnim mostom. Zdaj pa je Jakec pomočnika, ki je bil že doma, naprosil, da sta šla po čoln. Morda ga bosta srečno spravila domov; vesla bosta vzela s seboj.

Drugo jutro sem zgodaj vstal in šel dol k Dravi. Bil sem v hudih skrbeh, kako se bo danes naše ponesrečeno podjetje nadaljevalo in končalo. Pa sem vesel zagledal čoln že na svojem mestu pod brvjo.

Ko tam stojim in gledam, pride iz mlina Jakec. Menda me je bil opazil.

»Korajža velja!« se je smejal in bahal že sem z brvi.

»Da! ‚Fortes fortuna adiuvat!' smo se učili v šoli,« sem mu pritrdil bolj z visokega, še jezen nanj, da nas je zapeljal v tako nevarnost.

»Kaj pa se to pravi? Po slovensko povej, če veš kaj pametnega povedati,« se je razjezil Jakec. Menda kljub prejšnjemu smehu tudi njemu ni bilo posebno lahko pri srcu.

»Norcem je sreča mila!« sem mu pojasnil precej pikro.

Nekaj trenutkov me je molče gledal. Pa se je široko zarežal: »Aha — zdaj razumem, kako da si se ti sinoči srečno skobacal na most.«

In se je obrnil ter naglo odhajal nazaj v mlin.

(Po zbranih delih, IV. knjiga)

Zgradba ptujskega gledališča je morala dobiti v najhujši zimi krepke železne vezi, ki bodo varovale južni zid pred nadaljnjim odmikanjem od drugih zidov. Sedaj ni več opažev, vidi se pa še vedno, da v zimi vseh del ni bilo mogoče končati.

Pionirska tribuna

Zimske počitnice

Počitnice te ljube,
kak' sem vesel jih bil,
ker mislil sem, da za izkaz
smuči bom dobil.

Al' groza, ko zagledam
v izkazu enke tri,
sedaj sem se nadrsal
brez smuči in sani!

Je oče v jezi godel:
kdaj se boš učil?
Jaz sem po taktu plesal,
kot bi na vrvci bil!

Svečano sem obljubil
da zadnje to je bilo:
za cvek v izkazu mojem
prostora več ne bo!

Zinka

Mali oglasi

PRODAM

PRODAM magnetofon »Grundig« T.K. 25. Naslov v upravi.

SLADKO SENO IN OTAVO prodam. Rogoznica 41, Ptuj.

IŠČEM ŽENSKO, vajeno vseh gospodinjskih del za dopoldanski čas (brez pranja velikega perila). Naslov v upravi.

STROJEPIS in druga pisarniška dela bi opravljal honorarno upokojenec s srednjo šolsko izobrazbo. Naslov v upravi.

USNJARSTVO JERIČ, Zg. Polskava, nudi kmetovalcem ugodne prednosti za predelavo vseh vrst kož. Za dostavo surovih kož v usnjarno so olajšave iste kot doslej. Naše geslo: Kvalitetno domače usnje je najboljša nagrada za kmetovalca!

IŠČEM OSEBO, ki mi lahko priskrbi zdravila za astmo ali naduho, ali mi da naslov proti dobri nagradi. Helena Kramberger, Janeževski vrh 4, pošta Desternik.

PODPISANA MARIJA ČUŠ, ločena Šabeder, Kicar 144, izjavljam, da bom sodno postopala proti vsakomur, ki bi brez moje vednosti karkoli kupil od Konrada Šabedra.

IZGUBLJENO

Prosim poštenega najditelja, ki je našel dne 21. I. 1964 na avtobusu Ptuj—Tomaž mojo listnico z dokumenti, naj mi jo proti nagradi vrne.

Frajnkovič Franc, Dornava 2 b, p. Moškanjci.

Osebna kronika

ROJSTVA

RODILE SO: Katarina Kosi, Stara cesta 45, Ljutomer — Tanjo; Marija Petek, Gajevci 56 — deklico; Valburga Beranič, Podložе 108 — deklico; Angela Hrga, Dragovič 2 — dečka; Elizabeta Vidovič, Zagrebška 84 — deklico; Frančiška Mesarec, Grajenščak 47 — Stanka; Frančiška Potrč, Ločič 15 — Antona; Albina Murat, Hum 34 — Tončka; Anica Huzjak, Podgredje 27, Ljutomer — Dušico; Elizabeta Meško, Sobetinci 7 — Ireno; Ljudmila Mežnarič, Vel. Brebrovnik 29 — Emilijo; Terezija Šmigoc, Stojnci 135 — Konrada; Ana Babšek, Pečke 31 — Viktorja; Rozalija Cigula, Zupetinci 16, Lenart v Slovenskih goricah — Anico; Ana Zorko, Grlinci 30 — deklico; Marija Rihtarič, Vošnjakova 3 — Leonido; Marija Verlak, Cunkovci 10 — Tanjo; Otilija Hameršak, Bukovci 68 — dečka; Marija Tašner, Trnovska vas — Franca; Ana Breg, Bukovci 16 — deklico; Anica Korošec, Lackova 4 — Dušana; Terezija Vilčnik, Prerad 29 — Andreja; Terezija Hrga, Gabernik 8 — Marijo; Sonja Platovšek, Trg svobode 17/a, Slovenska Bistrica — Mitjo; Neža Bombek, Spuhlja 83 — deklico; Elizabeta Zavec, Zagojiči 20 — Rajka; Marija Strašek, Stogovci 38 — Dragico; Marija Vaupotič, Cesta ob železnici — Danico; Elizabeta Arnuš, Botkovci 43 — Jožico; Fanika Vurcer, Trg svobode 2 — Felicito; Angela Voglar, Belovšek 22 — Marinko; Angela Lazar, Kidričevo 80 — Marjetko; Alojzija Lah, Žabjak 9 — Mileno; Neža Sakelšek, Stanošina 13 — Jožico; Ivana Novak, Senežci 17 — Marijo; Marija Murko, Lancova vas 58 — Darinko; Brigita Krajnc, Prešernova 7 — Roberta; Marija Tominc, Preša 6 — Darjo; Elizabeta Drevenšek, Soviče 16 — deklico; Marija Breznik, Podvinci 105 — Marico.

POROKE

POROKE: Alfonz Kodrič, Zg. Leskovec 10/a, in Gordana Novakovič, Zg. Leskovec 10/a; Martin Milošič, Bukovci 22, in Marija Kolarič, Spuhlja 38; Jože Kocjan, Dravska 2, in Alojzija Kralj, Ormoška 6; Janez Kukovec, Rogaška 10, in Matilda Merc, Rogaška 10, Ptuj.

SMRTI

UMRLI SO: Murko Alojz, Lackova 8, rojen 1901, umrl 19. januarja 1964.

ZA 7-LETNI

šport šport šport

Medrazredno košarkarsko prvenstvo

Nedvomno je košarka lep, dinamičen in razburljiv šport. Po uspehih, ki jih je jugoslovanska košarka dosegla v zadnjih letih v mednarodnem merilu, sta se zanimanje in število njenih pristašev zelo povečala. Ni osvojila samo študente, priborila si je mesto tudi v srednješolskih telovadnicah, celo v osnovne šole ji pot ni ostala zaprta.

V splošnih naporih, da bi se tudi v Ptuju ta športna zvrst razširila ter postavila ramo ob rami z rokometom, nogometom, orodno telovadbo, je dejstvo, da športni aktiv ptujske gimnazije misli na košarko resno in je organiziral tudi medrazredno tekmovanje, ki naj bi služilo popularizaciji in množičnosti, prav gotovo zelo razveseljivo. Pri tem so dijaki našli vse razumevanje pri upravi Dijaškega doma, ki jim nudi na razpolago svoje prostore. Igralnica sicer ne ustreza popolnoma, je pa v danih razmerah dober izhod.

V prvenstvu sodeluje 5 ekip: IV., reprezentanca III. razredov, II. a, II. b in II. c. Močan odziv iz nižjih razredov, ki tudi kvalitetno nič ne zaostajajo za svojimi starejšimi tovariši, je lahko le spodbudno dejstvo.

Odigrani sta bili že dve koli. Rezultati pričajo, da so ekipe zelo izenačene in da bo boj za prvo mesto še hud, čeprav imajo četrtošolci z dvema zmagama največ izgledov:

Rezultati 1. in 2. kola:

IV. — II. b 49:21 (30:10)
III. — II. a 43:32 (8:13, 14:3)
II. b — II. c 37:70 (11:29)
II. a — IV. 30:32 (20:16)

In še vrstni red po 2. kolu: IV. (4 točke), II. c (2), III. (2), II. a (0), II. b (0).

KEGLJANJE

V povratnem prijateljskem srečanju kegljačev »Gozdarja« iz Lovrenca na Pohorju in »Železničarja« iz Ptuja so zmagali gostje s Pohorja s 308:296 podrtimi keglji.

Kegljači s Pohorja so v vseh setih prevladovali in je bila vse do zadnjega razlika za 40 podrtih kegljev v prid gostov. Domačine je vso tekmo spremljal pravi kegljaški »peh« ter se jim je le v zadnjem setu posrečilo rezultat znižati in z malo več sreče bi lahko tudi rezultat izenačili ali celo zmagali. Pri domači ekipi se je najbolj izkazal Marjan Strmšek z 51 podrtimi keglji, pri gostih pa Franc Pleteršek z 41 podrtimi keglji.

STRELJANJE

Strelci »Gozdarja« iz Lovrenca na Pohorju so se s petčlansko ekipo z zračno puško oddolžili za nedaven poraz na Pohorju ter so nepričakovano premagali strelce »Železničarja« iz Ptuja z rezultatom 345:360 krogov od 500 možnih. Strelci ptujskih železničarjev so s svojim neuspehom zelo razočarali svoje simpatizerje. Poraz je ponoven dokaz, da se je za uspehe potrebno zelo resno boriti.

S. A.

RIBJA RESTAVRACIJA V Ptuju

Gostinsko podjetje »Haloški biser« Ptuj je preimenovalo svoj gostinski obrat (prej Korošec), sedaj pod imenom »Slovenske gorice«, in mu je dalo ime ribja restavracija »Pri ribiču«, Ptuj.

Ta obrat je blizu vinarskega muzeja in ptujske tiskarne ter rešilne postaje Ptuj ter je poleg bifeja na avtobusni postaji najbližji gostinski obrat grede od avtobusne postaje. Ima glede na to tudi precej gostov; strežejo gostom s hrano, z morskimi in sladkovodnimi ribami vseh vrst ter z raznimi pijačami.

Lokal ribje restavracije »Pri ribiču« v Ptuju v Vošnjakovi ulici spada med ptujske manjše gostinske lokale, ki so obdržali svoje goste glede na to, ker se gostje v njej ugodno počutijo in ker jih osebje vljudno in hitro postreže. Cene se sicer ne razlikujejo od cen drugih obratov podjetja »Haloški biser«, vendar to, zlasti pri potniku, ki se je pripeljal v mrzlih dneh z avtobusom iz katerekoli strani v Ptuj in tukaj čaka na prihodnjo zvezo, ne pomeni mnogo, če se lahko v lokalu segreje in si privošči primeren prigrizek in pijačo.

V. J.

Naš komentar dogodkov po svetu

Francija in LR Kitajska bosta konec tega meseca navezali redne diplomatske stike. Francoska vlada je o tem že seznanila svoje zahodne zaveznike. V Washingtonu so s posebno noto opozorili de Gaulla na ta »nepremišljeni korak« in že tudi prejeli francoski odgovor.

Razumljivo je, da vlada za najnovejšo francosko potezo izredno zanimanje. Francoski tisk povečini odobrava najnovejšo diplomatsko potezo, čeprav različno tolmači dejanske namene francoske vlade. Opozarja tudi, da bi diplomatske stike lahko upostavili že poprej, tako kakor zavezniki v NATO Velika Britanija, Nizozemska, Danska in Norveška, če ne bi bilo tiste čase na oblasti šibke francoske vlade in če ne bi indokitajska vojna speljala dogodke v Južni Aziji na drugi tir.

V Washingtonu ocenjujejo, čeprav za sedaj še neuradno, francosko odločitev kot odkrit manever proti ZDA in posredno tudi proti Sovjetski zvezi. Pravijo, da utegne francoska poteza potegniti za seboj 12 neodvisnih afriških dežel, kjer je še pred nedavnim vladal francoski kolonialni guverner, saj so še razmeroma tesno povezane z nekdanjo metropolo s političnimi, gospodarskimi in drugimi vezmi. Tako se utegne zgoditi, da bodo ostala vsakoletna prizadevanja ameriške diplomacije v OZN, da nekako »prelože« sprejem LR Kitajske v to najvišjo mednarodno organizacijo, slednjič zaman.

Povezava s Kitajsko naj bi bila, kot pravijo v Washingtonu, zaključek francoskih želja, da bi se francoski vpliv znova vrnil v ta del sveta, od koder so ga po znani indokitajski vojni povsem izrinili prav — zavezniki Američani. In to toliko bolj, ker doživlja ameriška strategija in diplomacija prav na območju nekdanjega francoskega vpliva (Južni Vietnam, Kambodža) resne udarce.

Očitno je — in trezen tisk to tudi priznava — da življenje nujno terja, da sprejmejo kitajsko v OZN. Tako bi prevzela kot ena največjih dežel na svetu svoje mesto v organih Združenih narodov, posebno še v Varnostnem svetu, in bi se vključila v reševanje perečih mednarodnih vprašanj. Kot članica največje svetovne organizacije bi najbrž morala spremeniti svoje nazore o nujnosti vojne. Večina v OZN bi tudi laže »brzdala« njeno preveliko bojevitost, odpadli bi očitki o zapostavljanju kitajskega ljudstva in še marsikaj.

V tem smislu je ameriška politika do Kitajske ponesrečena. Drugo vprašanje je, če namerava de Gaulle skupaj s kitajsko vlado minirati sovjetsko ameriške razgovore o popuščanju mednarodne napetosti s kakršnimi svojevrstnimi prijemi, ki bi celo ustrezali v danem položaju azijskim in afriškim deželam. Doslej sta namreč bila tako Pariz kakor Peking nepomirljiva do miroljubnih kompromisov Vzhod—Zahod, prvi iz odpora proti ameriški vodilni vlogi pri tem (in seveda tudi zaradi socialistične ureditve ZSSR), drugi pa zaradi odpora SZ in njeni vodilni vlogi pri pogajanjih v imenu vzhodnega tabora. Tak manever bi seveda spričo obiska Ču En Laja afriškim deželam, ki povečini sodijo med vnete pristaše nevezane politike, samo škodil dosedanjim mirovnim prizadevanjem.

☆

TE DNI PO SVETU

(Nadaljevanje s 1. strani)

Značilno je, da je nova vlada takoj razglasila politiko nevezanosti. Sama stranka afro-širazi je ideološko povezana s stranko TANU v Tanganjiki, stranko KANU kenijskega predsednika Kenijate in stranko UPC v Ugandi. To so politična gibanja, ki se zavzemajo za vzhodnoafriško federacijo in za tesno sodelovanje z ostalimi afriškimi deželami. Na notranjepolitičnem področju se zavzemajo za temeljite gospodarske in socialne reforme.

Upor manjše enote tanganjiških strelcev te dni v bistvu ni politične narave. Kot razlog za ta dogodek, ki se je brez večjih žrtev končal še istega dne, ko se je pričel, navajajo nezadovoljne domače častnike, ki jim ni všeč, da vlada premiera Nierere še drži na vodilnih mestih v armadi britanske častnike — znamenja nekdanjega britanskega kolonializma. Seveda so tudi prejemki domačinov bistveno manjši od prejemkov britanskih neljubih gostov.

OBVESTILO

Ptujske abonente, ki obiskujejo gledališke predstave v Mariboru, obveščamo, da bo uprizorilo mariborsko gledališče v **nedeljo, 26. jan. 1964, ob 19.30** igro v 2 delih

GLINASTI VOZIČEK

Delo je napisal po indijski ljudski igri kralja Sudrake dramatik Ferdinand Bruckner, prevedel pa Danilo Gorinšek.

Brezplačen prevoz z avtobusom izpred gostilne »Beli križ« bo v nedeljo ob 18. uri.

Vstopnice so še na razpolago pri gledališki blagajni v Ptuju v petek, 24. januarja, in soboto, 25. januarja 1964, od 15. do 17. ure.

Pisarna občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev

OBJAVA

Vsi tisti, ki želijo dokončati osnovno šolo, se lahko prijavijo v oddelek za odrasle pri osnovni šoli »Tone Žnidarič«, Ptuj, do 1. februarja 1964.

Upraviteljstvo

CENE POVRTNINE

v ptujski poslovalnici »POVRTNINE«, Maribor (pri Magdi)

Krompir 34, čebla 95, zelena 130, peteršilj 220, novi peteršilj 280, ohrovt 120, zelje 50, kislo zelje 90, cvetača 250, kisla repa 70, radič 250, jabolka 100 — 130, hruške 150, oranže 280, suhe hruške 260, smokve 230, jajca 25.

V petek, 24. januarja 1964, bo v trgovini sveži grah in fižol.

BANKOVCE PO 500 din izdaje l. 1946, ki so bili 31. 11. 1963 vzeti iz obtoka, izjemoma še sprejema Komunalna banka Ptuj. Če jih še kdo ima, naj jih takoj prinese v Komunalno banko v Ptuju.

KOMUNALNA BANKA PTUJ

POLJEDELSKO ŽIVINOREJSKA ŠOLA Turnišče pri Ptuju

pripravlja

III. TRAKTORSKI TEČAJ

Tečaj se bo začel 2. marca 1964 in bo trajal 4 mesece.

Kandidati, starejši od 18 let, lahko vložijo prošnje, kolkovane s 50 din, in rojstni list.

AMD KIDRIČEVO

razpisuje licitacijo za prodajo

— osebnega avtomobila FIAT 600,

— motornega kolesa NSU 250 kubičnih centimetrov,

— motornega kolesa PUCH 175 SV.

Vozila so v brezhibnem in voznem stanju.

Licitacija za prodajo za družbeni sektor bo 9. februarja 1964 ob 8. uri, za zasebnike pa istega dne ob 10. uri.

Ogled vozil je možen vsak dan med 16. do 18. uro v Kidričevem.

Steklenice, vinske, neokrušene, umite od 0,7 l, 1 l in 2 l kupujemo po ugodni ceni.

Kmetijski kombinat, obrat »Slovenske gorice«, Ptuj.

PROSIMO DOPISNIKE IN NAROČNIKE RAZPISOV, OBJAV IN OGLASOV, NAJ NAM POŠLJEJO SVOJE DOPISE OB SREDAH PREJETE DOPISE IN NAROČILA UVRSTIMO V »TEDNIKU« NASLEDNJI TEDEN, RAZEN V IZJEMNIH PRIMERIH, KO JE OBJAVA NUJNA.

UREDNIŠTVO

Vabimo naročnike našega lista, da še pred izterjavo po poštnih uslužbencih poravnajo naročnino za list v naši upravi v Lackovi ulici 8 v Ptuju, ker prihranijo s tem naši upravi mnogo dela in stroškov z izterjavo naročnine prek pošte, kakor tudi sebi stroške, ki jih izterjujejo poštni uslužbenci ob izterjavi neposredno od naročnikov.

Uprava

Uvoz avtomobilov za devize dovoljen

Avtomobile bodo lahko uvažali tudi državljani, ki so bili na delu v tujini več kot pet let – Enotna 80-odstotna carina od vrednosti novega avtomobila – Odpravljene carine za kavo, čaj in kakao

BEOGRAD, 23. januarja — V kratkem bo odpravljena administrativna prepoved za uvoz avtomobilov za posameznike. Pričakujejo, da bo to objavljeno v Uradnem listu SFRJ 1. februarja letos. Zvezni sekretariat za zunanjo trgovino Nikola Džuverović je včeraj dejal, da bo občanom, ki imajo na računu pri Narodni banki dovolj deviznih sredstev, znova dovoljen uvoz tujih avtomobilov.

V prihodnje bodo lahko uvažali avtomobile tudi državljani, ki so bili na delu v tujini več kot pet let in tuji državljani, ki se bodo zaposlili pri nas. Dovoljeno bo uvoziti avtomobile tudi osebam, ki jih bodo v tujini podedovale, in tistim, ki bodo popolnoma poškodovali avtomobile, zavarovane z deviznimi sredstvi.

Za uvoz tujih avtomobilov je že določena enotna carina: 80 odstotkov od vrednosti novega avtomobila. To hkrati pomeni, da bodo morali plačati carino kot za nov avto tudi tisti, ki bodo uvozili stara vozila. S tem ukrepom želijo preprečiti uvoz zelo starih in dotrajanih motornih vozil.

Pred administrativno prepovedjo leta 1962 smo morali za uvoz avtomobilov plačati 50-odstotno carino in 15-odstotni prometni davek. Ker je zdaj prometni davek, kot je dejal včeraj Nikola Džuverović, za uvoz avtomobilov do 1300 kubikov znižan za 10 odstotkov, je dejansko sedanje povečanje carin in s tem stroškov pri uvozu avtomobilov zelo majhno.

Včeraj se je tudi zvedelo, da bodo lahko občani, ki imajo zagotovljena devizna sredstva, kupovali s temi sredstvi tudi avtomobile »crvena zastava« iz Kragujevca. Za zastavo 750 bo treba odšteti tisoč dolarjev, za fiat 1300 pa 1800 dolarjev.

V prihodnjih dneh bo povsem odpravljena 45-odstotna carina za uvoz kave, čaja in kakaa. Menijo, da bo zaradi tega moč znižati maloprodajno ceno, pri kavi povprečno za 280 dinarjev pri kg. Ukinitev carin za te predmete bo omogočila znižanje prodajnih cen in večjo potrošnjo. V Jugoslaviji bomo letos uvozili predvidoma 2500 ton več kave kot lani.

Zvezni sekretar za finance Kiro Gligorov je včeraj dejal, da je ta odločitev v skladu z jugoslovanskimi stališči, ki jih bomo zastopali na bližnji svetovni konferenci o trgovini in razvoju in po katerih je treba pospešiti izvoz iz nerazvitih držav pod ugodnejšimi pogoji.

★

Preiskava proti zahodnonemškemu ministru za begunce

Bonn, 23. jan. — Zahodnonemški minister za begunce Krüger »do nadaljnjega ne bo opravljal svoje dolžnosti«. Uradni predstavnik vlade je včeraj na konferenci za tisk izjavil, da je kancler Erhard ukazal, naj se podrobno proučijo obtožbe, po katerih naj bi Krüger med drugo svetovno vojno sodeloval v nekem nacističnem sodišču v okupirani Poljski.

V Braziliji poplavljenih 18 mest

Rio de Janeiro, 23. jan. (Reuter) — V mnogih predelih vzhodne Brazilije je slabo vreme z močnim dežjem. Poročajo, da je v državah vzhodne Brazilije Bahii in Minas Geraisu poplavljenih nad osemnajst mest.

Požar v televizijskem studiu Brno

Praga, 23. januarja (ČTK) — V televizijskem studiu Brno na Češkoslovaškem je včeraj izbruhnil požar. Dvaindvajset uslužbencev televizijskega studia je pri tem dobilo hujše in lažje poškodbe, kamerman pa je v požaru izgubil življenje.

Horoskop

OVEN (od 21. marca do 20. aprila)

Že z občudovanjem okolice se boste naučili mnogo koristnega. Ločite važno od manj važnega in šele potem pokažite svojo vnemo. Malenkosti, ki so tudi važne za življenje, večkrat pokažejo na velike stvari.

BIK (od 21. aprila do 20. maja)

Obljubite samo toliko, kolikor boste lahko vzdržali. Dvomljivosti se je dobro izogibati. Zavzemajte se le za stvari, ki so po vašem prepričanju najpravilnejše, pri njih pa trmasto ne vztrajajte.

DVOJČKA (od 21. maja do 22. junija)

Nov poskus pomeni za vas nov uspeh. Ne ustrašite se truda, če želite doseči uspeh, in zaupajte v svoje moči. Radi ste družabni, toda služba vam je važnejša.

RAK (od 23. junija do 22. julija)

Ni vam težko doseči stika z ljudmi, s katerimi se dobro sporazumete. Prepričani ste, da imate prav in vseeno morate stvari pravilno oceniti. Če ne bo zmanjkalo vaše močne volje, potem se ni potrebno bati težav.

LEV (od 23. julija do 22. avgusta)

Vznemirjeni niste zadovoljni s svojimi uspehi. Zunanji videz vas potegne v vrtinec, v katerem morate vzdržati. Nove zamisli so kot novi prijatelji; šele ko se jih oprimete, jih dobro spoznate.

DEVICA (od 23. avgusta do 22. septembra)

Lahko se zanesete na besedo svojih znancev. Odločno se lotite vsega, kar vas veseli, pa boste uspeli. Zaupajte človeku, ki je tega vreden. Nikar ne prikrivajte, da so vas oblikovali sami skromni ljudje.

TEHTNICA (od 23. septembra do 22. oktobra)

Težave vas ne presenečajo, ker se jih ne ustrašite. Mirnih ljudi nikdo ne opazi, dokler ne postanejo glasnejši. Več uspehov ste dosegli s svojim vestnim delom kot s tolmačenjem svojih zamisli.

ŠKORPIJON (od 23. oktobra do 22. novembra)

Mnogo laže vam bo, ko si boste privoščili več duševnega miru. S kritiko pokažite soljudem pota k najboljšim rešitvam. Dober namen je prvo, kar ljudje najbolj cenijo.

STRELEC (od 23. novembra do 20. decembra)

Samo s taktnim in prisrčnim ravnanjem se pridobivajo prijatelji. Lastni okus vas nikdar ne bo spravil v zmoto. S svojo preudarnostjo in šaljivostjo bolj koristite sebi kot drugim.

KOZOROG (od 21. decembra do 20. januarja)

V težavah dokažite, da ste sposobni izpolniti pričakovanja. Stari nesporazumi zahtevajo močne ljudi, da jih odpravijo. Življenjske izkušnje so več vredne kot najlepše podarjeno spričevalo.

VODNAR (od 21. januarja do 19. februarja)

Navezani ste na ljudi, ki spoštujejo preteklost in verujejo v bodočnost. Na realnih možnostih zgrajeni načrti kmalu ne zastarajo. S premagovanjem slabih navad si boste pridobili dobre prijatelje.

RIBI (od 20. februarja do 20. marca)

Začnejo se dnevi, ki vam obetajo mnogo lepega. Več dela in načrtov pa boste rešeni pretirane občutljivosti. Dobre ljudi boste pravilno cenili šele, ko se boste čutili osamljeni.